

ഭാരതത്തിന്റെ പരമോന്നത നീതിപീഠം

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരപരിധി

സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ: 9586/2010

അലിയത്തമ്മുഡ ബീമതേബിയപ്പുര
പൂക്കോയയും മറ്റൊരാളും

.....

അപ്പീൽക്കക്ഷികൾ

Vs.

പട്ടക്കൽ ചെറിയകോയയും മറ്റും

.....

എതിർക്കക്ഷികൾ

സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ: 9588/2010

സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ: 9587/2010

എന്നീ അനുബന്ധ അപ്പീലുകളോടൊപ്പം

വിധിന്യായം

MOHAN M. SHANTANAGOUDAR, J.

1. അപ്പീൽ കക്ഷി 3 ഓം നമ്പർ മുതൽ 4 വരെയും എതിർക്കക്ഷി 7 ഓം നമ്പറുകാരന്റെയും പേരുകൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിലേക്കായുള്ള സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ: 9586/2010 ലെ ഇടക്കാല അപേക്ഷ നമ്പർ: 93605/2018 അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു.

2. ഈ അപ്പീലുകൾ കേരള ഹൈക്കോടതി എറണാകുളത്തിന്റെ C.R.P.Nos.460/2006 ലെയും 462/2006 ലെയും 18.12.2007 തീയതി പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നുണ്ടായവയാണ്. ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ട വിധിന്യായം പ്രകാരം കേരള ഹൈക്കോടതി O.S.No.1/1998 വിധി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും O.S.No.1/2001 തള്ളി കളഞ്ഞതുമാണ്. O.S.No.1/1998 ഫയൽ ചെയ്തത് ഈ അപ്പീലുകളിലെ പൊതു എതിർക്കക്ഷികളും O.S.No.1/2001 ഫയൽ ചെയ്തത് C.A. നമ്പറുകൾ 9587/2010 ലും 9588/2010 ലും ഉള്ള അപ്പീൽ കക്ഷികളുമാണെന്നത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട പ്രസക്തമായ കാര്യമാണ്.

3. ലക്ഷദ്വീപിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ആന്ത്രോത്ത് ജുമാ പള്ളിയുടെ മുത്തവല്ലി ആപ്പീസിനെ

സംബന്ധിച്ചതാണ് നിലവിലെ തർക്കം. ഈ പള്ളി നിലവിൽ പൊതു വഖഫ് ആയി ലക്ഷദ്വീപ് വഖഫ് ബോർഡിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തതാണ്. ഇതിലെ എതിർകക്ഷികൾ പട്ടക്കൽ കുടുംബത്തിലെ വിവിധ തായ്വഴികളിൽപ്പെട്ട മുതിർന്ന പുരുഷ അംഗങ്ങളാണ്. അവർ അവകാശപ്പെടുന്നത് തങ്ങൾ ആന്ത്രോത്ത് ജുമാ പള്ളി പണികഴിപ്പിച്ചതായി പറയപ്പെടുന്നതും ആ പള്ളിയുടെ ആദ്യത്തെ മുത്തവല്ലിയുമായ വിശുദ്ധ ഉബൈദുള്ളയുടെ പിൻതുടർച്ചക്കാരാണെന്നാണ്. അതിനാൽ പാരമ്പര്യചാര പ്രകാരം മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ അവകാശം തങ്ങളുടെ കുടുംബത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമാണെന്ന് അവർ അവകാശപ്പെടുന്നു. അവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ തങ്ങൾക്കിടയിൽ നിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും നിലവിൽ 1൦൦ നമ്പർ എതിർകക്ഷി പള്ളിയുടെ മുത്തവല്ലിയായി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നതാണ് അവരുടെ കേസ്.

C.A. നമ്പറുകൾ 9586/2010 അപ്പീൽ കക്ഷികൾ അലിയത്തമുഡ തറവാട്ടിലെ അംഗങ്ങളും പള്ളിയുടെ ഖത്തീബ്മാർ (പ്രഭാഷകർ) എന്ന് അവകാശപ്പെടുന്നവരുമാണ്. അനുബന്ധ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ CA 9587/2010 ലും 9588/2010 ലും ഉള്ള അപ്പീൽ കക്ഷികൾ ലക്ഷദ്വീപിലെ ആന്ത്രോത്ത് ദ്വീപിലെ നിവാസികളായി കേസു നടത്തുന്നതായി അവകാശപ്പെടുന്നു. ഈ മൂന്നു അപ്പീലുകളിലും അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ പൊതുവായ വാദം ഈ ജുമാപള്ളി ആന്ത്രോത്ത് ദ്വീപ് നിവാസികൾ പണികഴിപ്പിച്ചതാണെന്നും അവിടം ആദ്യം ആമീനിന്റെയും കാരണവർ വ്യവസ്ഥയുടെയും (ആ നാട്ടിലെ കുടുംബങ്ങളിലെ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട കുടുംബതലവൻമാരുടെ സഹായത്താൽ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ നടപ്പാക്കിയ) കീഴിലായിരുന്നുവെന്നും പിന്നീട് 1966-1979 കാലഘട്ടം മുതൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പൊതു പ്രതിനിധികൾ ഉൾപ്പെട്ട കമ്മറ്റിയുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ് എന്നതാണ്. 1966 മുതൽ 1972 വരെ പ്രസ്തുത കമ്മറ്റിയുടെ അധ്യക്ഷനായിരുന്ന എതിർകക്ഷികളുടെ പൂർവ്വികനായ പട്ടക്കൽ കോയമ്മകോയ തങ്ങൾ 1974 ൽ ഒരു തർക്കത്തെത്തുടർന്ന് അധ്യക്ഷസ്ഥാനത്തുനിന്നും ഒഴിവാക്കപ്പെടുകയായിരുന്നു. C.A. നമ്പ്ര. 9586/10 അപ്പീൽ കക്ഷികൾ പ്രസ്തുത തർക്കത്തിനുശേഷവും ഈ വ്യവസ്ഥിതി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കമ്മറ്റിയുടെ നടത്തിപ്പിനു കീഴിലായിരുന്നത് വാദിക്കുമ്പോൾ അനുബന്ധ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ C.A. 9587/2010 ലെയും 9588/2010 ലെയും അപ്പീൽ

കക്ഷികൾ പ്രസ്തുത തർക്കം കാരണം പള്ളിയുടെ നടത്തിപ്പ് തകരാറിലായി എന്നു വാദിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. എന്നിരുന്നാലും അവരുടെ പൊതുവായ വാദം എതിർകക്ഷികൾക്ക് ഒരിക്കലും മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ പാരമ്പര്യാവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും മുത്തവല്ലിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുവാനുള്ള അവകാശം ആ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളിൽ നിക്ഷിപ്തമാകേണ്ടതാണ് എന്നതുമാണ്.

4. അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ പൂർവ്വികതം പട്ടാക്കൽ കോയമ്മകോയ തങ്ങളും തമ്മിലുള്ള O.S. നമ്പ്ര. 10/1974 ലെ 16.02.1981ാം തീയതിയുള്ള ഒത്തുതീർപ്പ് വിധി പ്രകാരം പള്ളിയുടെ നടത്തിപ്പ് പ്രദേശവാസികൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന കമ്മിറ്റിയാണ്. എതിർകക്ഷികളിൽ എതെങ്കിലും നിലക്ക് പാരമ്പര്യാവകാശങ്ങൾ നിക്ഷിപ്തമായിരുന്നെങ്കിലും, കമ്മിറ്റി രൂപീകരണത്തോടെയും ഒത്തുതീർപ്പ് വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചതിനാലും അവ ലംഘിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നതാണ് അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ വാദം. എന്നിരുന്നാലും പിന്നീട് എതിർകക്ഷികൾ കവരത്തി വഖഫ് ട്രൈബ്യൂണൽ മുമ്പാകെ ജമാ പള്ളിയുടെ മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ അവകാശം പട്ടാക്കൽ കുടുംബത്തിനാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചു കിട്ടാൻ വേണ്ടി (സിവിൽ റോഡ് O.S. നമ്പ്ര. 1/1998) ഫയൽ ചെയ്തു. തുടക്കത്തിൽ കേസ് അവർക്കനുകൂലമായി വിധിയായി പക്ഷേ ഹൈക്കോടതി അപ്പീലിൽ അതിൽ പുതിയ വിധി പറയാനായി ട്രൈബ്യൂണലിലേക്ക് റിമാന്റ് ചെയ്തു.

5. റിമാന്റിന് ശേഷവും വഖഫ് ട്രൈബ്യൂണൽ അതിന്റെ 20.05.2006 ലെ വിധിന്യായ പ്രകാരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പള്ളി നടത്തിപ്പോന്നതിലേക്കായി തെളിവൊന്നും ഇല്ല എന്ന നിലപാടെടുത്തു. കോടതിയുടെ അനുവാദത്തിനുവേണ്ടി അപേക്ഷിക്കാത്തതുകൊണ്ടും, എതിർകക്ഷികളുടെ കുടുംബത്തിന് ഓർഡർ XXII റൂൾ മൂന്ന് ബി സിവിൽ നടപടിക്രമം ("CPC" എന്ന് ചുരുക്കെഴുത്ത്) പ്രകാരം ആവശ്യമായ നോട്ടീസ് കൊടുക്കാത്തതുകൊണ്ടും, എതിർ കക്ഷികൾ അവരുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന് ഉബൈദുള്ള ജമാ പള്ളിയുടെ ആദ്യ മുത്തവല്ലി ആണെന്നുള്ളതിനും അവരുടെ പട്ടാക്കൽ കുടുംബത്തിന് മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ പാരമ്പര്യാവകാശമുണ്ടെന്നുള്ളതിനും അനുകൂലമായ തെളിവൊന്നും

തന്നെ ഹാജരാക്കാത്തതിനാൽ O.S. നമ്പ്ര. 10/1974 ലെ ഒത്തുതീർപ്പ് വിധി ട്രൈബ്യൂണൽ അസാധുവാക്കി പ്രഖ്യാപിച്ചു. മറിച്ച് പള്ളി നടത്തിപ്പവകാശം പ്രദേശവാസികളിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. ആയതിനാൽ ട്രൈബ്യൂണൽ കേസ് തള്ളുകയും കക്ഷികളോടും വഖഫിനോടും പള്ളിയുടെ നടത്തിപ്പിനായി ഒരു കരട് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാൻ ഉത്തരവിടുകയും ചെയ്തു. ഈ ഉത്തരവിനെതിരെ എതിർ കക്ഷികൾ ഹൈക്കോടതിയിൽ ഒരി റിവിഷൻ ഹരജി ഫയൽ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

6. ഹൈക്കോടതിയുടെ ചോദ്യം ചെയ്ത ഉത്തരവുപ്രകാരം ഒരു കാലത്തും എതിർ കക്ഷികളല്ലാതെ മറ്റൊരാളും പള്ളിയുടെ മുത്തവല്ലിയായി പ്രവർത്തിച്ചതായി കാണിക്കുന്ന തെളിവുകളൊന്നും ഇല്ല എന്നു കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. 1966 മുതൽ 1972 വരെയുള്ള വർഷങ്ങളിൽ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന കമ്മിറ്റി പ്രസ്തുത പള്ളിയുടെ അറ്റകുറ്റപണിക്കും പരിപാലനത്തിനും മാത്രമുള്ളതാണെന്നും അതിൽ നിലപാടെടുക്കുകയും, ഒത്തുതീർപ്പ് വിധി അസാധുവാക്കിയ ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ യുക്തിയോട് യോജിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഹൈക്കോടതി മുത്തവല്ലി ആഫീസിനുള്ള അവകാശം എതിർകക്ഷികളിൽ ആചാരമനുസരിച്ച് നിക്ഷിപ്തമാണെന്ന് ഉത്തരവിട്ടു. ആയതിനാൽ വിവിധ അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ ഈ അപ്പീലുകൾ ഈ കോടതിക്കു മുന്നിൽ വന്നിരിക്കുന്നു.

7. വിവിധ അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകന്മാർ മുത്തവല്ലി ആഫീസ് പാരമ്പര്യചാര-പ്രകാരമുള്ളതാവാം എന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടുള്ളത് ശ്രദ്ധേയമായ സുപ്രധാന വസ്തുതയാണ്. എന്നിരുന്നാലും അത്തരം ഓഫീസിന് അവരുടെ വാദപ്രകാരമുള്ള ആചാരപരമായ പിന്തുടർച്ചാവകാശം ലഭിക്കണമെങ്കിൽ അത് ഉള്ളതാണെന്നത് കൃത്യമായി വാദിച്ച് തെളിയിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും അത് ഈ കേസിലെ എതിർകക്ഷികൾ ചെയ്തിട്ടില്ല എന്നതാണ്.

8. അപ്പീൽ കക്ഷികൾക്കു വേണ്ടി ഹാജരായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ. ശേഖർ നാഹഡേ ഈ കോടതിയിൽ ശക്തമായി വാദിച്ചത് വഖഫ് നിയമം 1995 ലെ വകുപ്പ് 83(9)പ്രകാരമുള്ള റിവിഷൻ അധികാരം ഹൈക്കോടതി ലംഘിച്ചു എന്നും, കേസിലെ

തെളിവുകൾ പുനഃപരിഗണിക്കുക വഴി ഒരു ആദ്യ അപ്പീൽ കോടതി പോലെ പ്രവർത്തിച്ചു എന്നും ജുമാ പള്ളിയുടെ ആദ്യ മുത്തവല്ലി ഉബൈദുള്ളയാണെന്ന് പ്രത്യേകം പറയാത്ത ഇതിഹാസങ്ങളും, പുരാണങ്ങളും സാങ്കല്പികവും കാലഹരണപ്പെട്ടതുമായ വസ്തുതകളും ആധാരമാക്കി എതിർകക്ഷികളുടെ ആചാരവകാശം അനുവദിച്ച് വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചു എന്നുമാണ്.

‘ഏതുഹതുൽ ജെസൈർ’ എന്ന പുസ്തകം (എക്സിബിറ്റ് A37) ഈ കേസ് ഫയൽ ചെയ്തതിനുശേഷം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതായതുകൊണ്ടും, ഒ.എസ്.നമ്പ്ര 1/1998 രണ്ടാം നമ്പർ എതിർകക്ഷി ടി കക്ഷിയുടെ മൊഴിയിൽ പ്രസ്തുത പുസ്തകം കക്ഷിയുടെ അമ്മാവന്റെ അളിയൻ എഴുതിയതാണെന്നു സമ്മതിച്ചതിനാലും പ്രസ്തുത പുസ്തകത്തെ ആശ്രയിക്കാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ വാദ പ്രകാരം അത് എതിർ കക്ഷികളുടെ കേസിനെ സഹായിക്കാൻ മനപ്പൂർവ്വം എഴുതപ്പെട്ടതാണ്. 1921 ലും 1923 ലും പട്ടക്കൽ കുടുംബത്തിന് പള്ളി നടത്തിപ്പുണ്ടായിരുന്നതായി കാണിക്കുന്ന എക്സിബിറ്റ് B8 നെയും എക്സിബിറ്റ് B9 നെയും കൂടി ആശ്രയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ലക്ഷദ്വീപ് ദ്വീപുകളിൽ ഖാസിയുടെ ആഫീസും മുത്തവല്ലി ആഫീസും ഒന്നാണ്. കൂടാതെ സയദ് അഹമ്മദ് കോയ തങ്ങൾ v. അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ (1997) 2 KLJ 362 എന്ന കേസിൽ ‘എതിർകക്ഷികളുടെ കുടുംബമായ’ പട്ടക്കൽ കുടുംബത്തിന് ഖാസിയുടെ ആഫീസിന്റെ പാരമ്പര്യവകാശമില്ലെന്നും ആയതിനാൽ 1880 ലെ ഖാസി നിയമപ്രകാരമുള്ള ഖാസി നിയമനം ചോദ്യം ചെയ്യാൻ അവകാശമില്ലെന്നും നിലപാടെടുത്തു. ഇത് അന്തിമ തീരുമാനമായ വിധിയായതിനാൽ എതിർ കക്ഷികൾക്ക് മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ പാരമ്പര്യവകാശത്തു വേണ്ടി വാദിക്കാൻ സാധ്യമല്ല. കൂടാതെ സമാന അവകാശം ഖാസി ആഫീസിൻ മേൽ നിഷേധിക്കപ്പെട്ടതാണ്. കൂടാതെ ഒ.എസ്.നമ്പ്ര. 1/1998 ലെ പത്രികയിൽ എതിർ കക്ഷികൾ തന്നെ മുത്തവല്ലി ആഫീസും ഖാസി ആഫീസും ഒന്ന് തന്നെയാണെന്ന് സമ്മതിച്ചതും പക്ഷേ സൗകര്യവശാൽ മുത്തവല്ലി ആഫീസ് മാത്രം ആശ്വാസമായി ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമാണ്.

എതിർ കക്ഷികൾ തങ്ങളിൽ സ്വന്തം ഭാഗംവെയ്പ്പ് നടത്തിയതാണ്. പക്ഷേ ട്രൈബ്യൂണലിനു മുന്നിൽ ഹാജരാക്കിയ രണ്ടു ഭാഗാധാരങ്ങളിലും ഏത് കുടുംബ

ശാഖയിലാണ് മുത്തവല്ലി ആഫീസ് കൈയൊളന്നത് തുടരേണ്ടത് എന്നു പറഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നത് പ്രസ്തുത കാര്യം പാരമ്പര്യാവകാശമാണെന്ന് എതിർ കക്ഷികളുടെ വാദത്തെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നു.

ഡൈബ്യൂണൽ കണ്ടെത്തിയ ക്രമക്കേട് നടപടിക്രമത്തിൽ മാത്രമായതിനാൽ ഒത്തുതീർപ്പ് വിധി എതിർ കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണ്. കൂടാതെ 1872 ലെ ഇന്ത്യൻ തെളിവ് നിയമം 114 (e) വകുപ്പ് പ്രകാരം എല്ലാ ന്യായാധിപ നടപടികളും ക്രമപ്രകാരമാണെന്ന അനുമാനമുള്ളതിനാൽ, ആ വിധി അസാധുവാണെന്ന് തെളിയിക്കേണ്ട ബാധ്യത എതിർ കക്ഷികളുടെ മേലായിരുന്നു.

കേസിലെ രേഖകൾ പ്രകാരം ആന്ത്രോത്ത് ദീപിലെ ആളുകൾക്ക് എല്ലായ്പ്പോഴും പൊതു വവഫ് ആയി രജിസ്ട്രർ ചെയ്ത പള്ളിയുടെ നടത്തിപ്പിൽ വ്യക്തമായ പങ്കുണ്ടായിരുന്നെന്നും, ഇനി അഥവാ എതിർ കക്ഷികൾക്ക് പാരമ്പര്യാചാര അവകാശപ്രകാരം മുത്തവല്ലി ആഫീസിന് അവകാശമുണ്ടെങ്കിലും ഒരു പൊതു വവഫ് നടത്തിപ്പ് ഒരു കുടുംബത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കുന്നത് പൊതു നയത്തിനെതിരാണ് എന്ന് പ്രസ്തുത അഭിഭാഷകൻ അവസാനമായി വാദിച്ചു.

9. ഇതിനു വിരുദ്ധമായി എതിർ കക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകൻ എതിർ കക്ഷിയുടെ കുടുംബമാണ് പള്ളി സ്വന്തം നടത്തിപോന്നതെന്ന് രേഖാതെളിവുകൾ കാണിക്കുന്നതായുള്ള ഡൈബ്യൂണലിന്റെ കണ്ടെത്തലിലേക്ക് ശ്രദ്ധ ക്ഷണിച്ചു. മറ്റു വശത്ത് 1966 ൽ രൂപീകരിച്ച പൊതു പ്രതിനിധികളുടെ കമ്മിറ്റിയാണ് പള്ളി നടത്തി പോന്നത് എന്നു കാണിക്കുന്ന ഒരു രേഖ തെളിവും ഇല്ല.

അദ്ദേഹം 1954 ലെ വവഫ് നിയമം, വകുപ്പുകൾ 4,5 പ്രകാരം സർവ്വേ കമ്മീഷണറുടെ കൃത്യമായ അന്വേഷണങ്ങൾക്കു ശേഷം വവഫ് ബോർഡ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വവഫ് പട്ടികയെക്കുറിച്ചുള്ള ഡൈബ്യൂണലിനു മുമ്പുനയിച്ച വാദം ആവർത്തിച്ചു. ആമീനിന്റെയും കാരണവന്മാരുടെയും മേൽനോട്ടത്തിൽ ജുമാ പള്ളിയുടെ മുത്തവല്ലി ആഫീസ് പട്ടക്കൽ കുടുംബത്തിന്റെ കൈവശമായിരുന്നത് കാണിക്കുന്ന വകുപ്പ് 5 പ്രകാരമുള്ള വവഫിന്റെ പട്ടിക ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ലക്ഷദ്വീപ് വവഫ് ബോർഡ് പുറപ്പെടുവിച്ച ഗസറ്റ് അറിയിപ്പ്,

എക്സിബിറ്റ് A3 ഹാജരാക്കി. വഖഫിന്റെ നിയമാനുസൃത രജിസ്ട്രും വഖഫ് രജിസ്ട്രേഷന്റെ 05.03.1967 ലെ രശീതും, എക്സിബിറ്റ് A4 എക്സിബിറ്റ് A5 എന്ന ക്രമത്തിൽ അഭിഭാഷകൻ പരാമർശിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവ രണ്ടും എതിർ കക്ഷികളുടെ പൂർവ്വികൻ പട്ടാക്കൽ കോയമ്മകോയയെ ജമാപള്ളിയുടെ മുത്തവല്ലിയായി കാണിക്കുന്നവയാണ്.

1966 ൽ രൂപീകരിച്ച കമ്മിറ്റി പ്രസ്തുത കാലത്തിൽ പള്ളിയുടെ നടത്തിപ്പ് മേൽനോട്ടം വഹിച്ചു എന്ന വാദം എതിർക്കാനായി അഭിഭാഷകൻ പ്രസ്തുത രേഖകളെ ആശ്രയിച്ചു. കൂടാതെ കേസ് കൊടുക്കുന്നതിനു മുമ്പായി ഈ രേഖകൾ അപ്പീൽ കക്ഷികൾ ചോദ്യം ചെയ്യാത്തതിനാൽ അവർക്ക് നിലവിൽ എതിർ കക്ഷികൾക്ക് മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ കൈവശം ഇല്ലായിരുന്നു എന്നവകാശപ്പെടാനാകില്ല.

എം.ടി. (മുത്തവല്ലി) സർദാർ ബീബി v. ഹഖ് നവാസ് ഖാൻ [AIR 1934 ലാഹോർ 371] എന്ന കേസിലെ ലാഹോർ ഹൈക്കോടതി ഫുൾ ബെഞ്ചിന്റെ വിധിന്യായത്തെ എതിർകക്ഷികൾ ആശ്രയിച്ചു. പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൽ ഒരു കുടുംബമോ സമൂഹമോ ദീർഘകാലമായി തുടരുന്ന ആചാരങ്ങൾ കേവലം ഒരു വ്യക്തിപരമായ പ്രഖ്യാപനം കൊണ്ട് അസാധുവാക്കാനാവില്ല എന്നും മറിച്ച് അത്തരം അസാധുവാക്കൽ ആ കുടുംബത്തിന്റെയോ സമൂഹത്തിന്റെയോ സുദീർഘമായ പെരുമാറ്റത്തിൽ നിന്നും അനുമതിക്കേണ്ടതാണ് എന്നും നിലപാടെടുത്തിരിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ കമ്മിറ്റിയെക്കുറിച്ചോ ഒത്തുതീർപ്പ് വിധിയെക്കുറിച്ചോ ഉള്ള വാദങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചാൽ തന്നെയും, പട്ടാക്കൽ കോയമ്മകോയ തങ്ങൾ കമ്മിറ്റിയുടെ അധ്യക്ഷനായതുകൊണ്ടോ, 16.02.1981 ൽ ഒത്തുതീർപ്പ് വിധിയിൽ ഏർപ്പെട്ടതുകൊണ്ടോ മാത്രം എതിർകക്ഷികളുടെ മുത്തവല്ലി ഓഫീസിന്മേലുള്ള അവകാശം അസാധുവാക്കപ്പെടുന്നില്ല.

1920 ൽ കേവലം ചെറിയ ചില ഇടവേളകളിൽ പട്ടാക്കൽ കുടുംബം മുത്തവല്ലി ആഫീസ് നടത്തിയില്ല എന്നതുകൊണ്ട് അത് നിർത്തലായി എന്ന നിലപാടെടുക്കാനാവില്ല എന്നും കേവലം കൃത്രിമ ഇടവേളകൾ അതും വളരെ ചെറിയ കാലത്തേക്ക് വെറും ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ മാത്രമുള്ളത് പട്ടാക്കൽ മുത്തവല്ലിയുടെ പള്ളി ഭരണതുടർച്ച തകർക്കുന്നതാണെന്ന് നിയമപരമായി നിലപാടെടുക്കാനാവില്ല എന്നതുകൊണ്ടും രണ്ടു കോടതികളും 16.02.1981 ലെ ഒത്തുതീർപ്പ് വിധി നിയമപരമല്ലാത്തതും അസാധുവാണെന്ന്

ശരിയായ നിലപാടെടുത്തതായി എതിർകക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകൻ അവസാനമായി ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു.

10. മേൽ പറഞ്ഞ വാദങ്ങളിൽ നിന്ന് താഴെ പറയുന്ന നിയമപ്രശ്നങ്ങൾ ഉൽഭവിക്കുന്നു.

ഒന്ന്, റിവിഷൻ അധികാര പരിധിയുടെ സാധ്യതകൾ ഹൈക്കോടതി ലംഘിച്ചോ എന്നതും,

രണ്ട്, എതിർകക്ഷികൾ തങ്ങൾക്ക് ജമാ പള്ളിയുടെ മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ അവകാശം ഉണ്ടെന്ന് വാദിച്ചു തെളിയിച്ചോ എന്നതും.

11. വഖഫ് ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ വിധിക്കെതിരായുള്ള അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ ഹൈക്കോടതിയുടെ റിവിഷണൽ അധികാര പരിധിയുടെ സാധ്യതയെക്കുറിച്ചുള്ള വാദത്തെ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ താഴെ പ്രസ്താവിക്കുന്ന 1995 ലെ വഖഫ് നിയമത്തിലെ 83 (9) വകുപ്പ് വായിക്കേണ്ടത് പ്രസക്തമാണ്.

“ഒരു ട്രൈബ്യൂണൽ പുറപ്പെടുവിച്ചതോ നിർമ്മിച്ചതോ ആയ ഏതെങ്കിലും തീരുമാനമോ വിധിയോ അത് ഇടക്കാലത്തേക്കുള്ളതോ അല്ലാത്തതോ ആയിരുന്നാലും അതിനെതിരെ അപ്പീൽ അനുവദനീയമല്ല. എന്നിരുന്നാലും ഹൈക്കോടതിക്ക് സ്വയമേ തന്നെയോ അല്ലെങ്കിൽ ബോർഡിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും ബാധിക്കപ്പെട്ട കക്ഷിയുടെയോ അപേക്ഷയിൽ മേൽ ട്രൈബ്യൂണൽ നിർണ്ണയിച്ച പ്രസ്തുത തർക്കത്തിന്റെയോ, ചോദ്യത്തിന്റെയോ മറ്റു കാര്യങ്ങളുടെയോ രേഖകൾ വിളിച്ചു വരുത്തി പരിശോധിച്ച് തീരുമാനത്തിന്റെ കൃത്യതയും നിയമസാധ്യതയും ആവശ്യകതയും സ്വയം ബോധ്യപ്പെട്ട് ആ തീരുമാനം ശരിവയ്ക്കുകയോ അതിനു വിപരീതമായോ മെച്ചപ്പെടുത്തിയതായോ ആയ കോടതിക്ക് യുക്തമാണെന്നു തോന്നുന്ന ഒരു വിധി പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണെന്നും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു.”

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.)

12. സാധാരണയായി റിവിഷണൽ അധികാര പരിധിയിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് കീഴ്ക്കോടതികൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ എല്ലാ വസ്തുതകളിലെ കണ്ടെത്തലുകളിലും ഇടപെടാൻ

സാധിക്കില്ല എന്നതാണ് പൊതുവായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടത്. പക്ഷേ ഒരു വസ്തുതയുടെ കണ്ടെത്തലിൽ എത്തിയത് ഒരു വസ്തുതാപരമായ തെളിവ് പരിഗണിക്കാതെയും തെറ്റായി വായിക്കപ്പെട്ട ഒരു തെളിവ് അടിസ്ഥാനത്തിലും ആണെങ്കിൽ ആത്യന്തികമായി അത് നീതി നിഷേധത്തിന് ഇടയാക്കുമെന്നും നിയമപരമല്ലെന്നും കാണുകയാണെങ്കിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് ആ വസ്തുതയുടെ കണ്ടെത്തലിൽ ശരിയായ തിരുത്തലുകൾ വരുത്താൻ സാധിക്കും. (ഹിന്ദുസ്ഥാൻ പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് v. ദിൽബഹാർ സിങ് (2014) 9 SCC 78 കാണുക). പ്രധാനമായി റിവിഷൻ അധികാരം നൽകുന്ന നിയമപ്രകാരം ഹൈക്കോടതിക്ക് ഒരു കീഴ്ക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവിന്റെ നിയമസാധ്യതയും അതിന്റെ ആവശ്യകതയും പരിശോധിക്കാനുള്ള അധികാരം കൂടി ഉണ്ടെങ്കിൽ അത്തരം റിവിഷൻ അധികാരത്തിന്റെ പരിധി വിശാലമാണ്. അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് ഒരു വസ്തുതയുടെ ശരി പരിശോധിക്കാനും തെളിവുകൾ പുന:പരിശോധിക്കാനും കഴിയുന്നതാണ്. (രാമ്ദാസ് v. ഈശ്വർ ചന്ദർ (1988 3 SCC 131 കാണുക). ഈ കാഴ്ചപ്പാടിലാണ് അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ വാദങ്ങൾ തീർച്ചയായും പരിഗണിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

13. ട്രൈബ്യൂണൽ ശരിയായി ശ്രദ്ധിച്ച പ്രകാരം ഉബൈദുള്ള ആന്റോത്ത് ദീപിൽ വന്ന് അവിടെയുള്ള ആളുകളെ ഹിന്ദുമതത്തിൽ നിന്നും ഇസ്ലാം മതത്തിലേക്ക് പരിവർത്തനം ചെയ്തു എന്നതിനെ കുറിച്ച് തർക്കം ഒന്നും തന്നെ ഇല്ല. ചരിത്ര രേഖകൾ മനസ്സിൽ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് എതിർകക്ഷികൾ/ വാദികൾ സാധ്യതകൾ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഉബൈദുള്ളയുടെ പിൻഗാമികൾ ആണെന്നും ട്രൈബ്യൂണൽ നിരീക്ഷിച്ചു. ചരിത്രകാരന്മാർക്ക് ഉബൈദുള്ള പള്ളിയുടെ ആദ്യത്തെ ഖാസി / മുത്തവല്ലി ആണെന്നതിനെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബം, പിൻതുടർച്ച പ്രകാരം ഖാസിയുടെ ആഫീസ് കയ്യാളിയിരുന്നതായും ഏകാഭിപ്രായമാണ് ഉള്ളതെന്ന് കൂടുതലായി നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. എന്നിരുന്നാലും ഈ നിരീക്ഷണങ്ങൾക്കപ്പുറം എതിർകക്ഷികൾ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനം പിന്തുടർച്ചയായി കയ്യാളിയിരുന്നതായുള്ള ഫലത്തിലേക്കായി കണ്ടെത്തൽ നടത്തിയില്ല. പകരം ഉബൈദുള്ള ദീപിൽ ഭൂസ്വത്തുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം ഇല്ലാതിരുന്ന ഒരു അന്യനായിരുന്നുവെന്നും, പള്ളി അദ്ദേഹം പണികഴിപ്പിച്ചതല്ലെന്നും, അദ്ദേഹമോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമികളോ

ജമാപള്ളിയുടെ അവകാശികളായിരുന്നതിന് അനുകൂലമായ ഒരു തെളിവും ഇല്ലെന്നുമുള്ള നിഗമനത്തിൽ എത്തിച്ചേരുകയും ചെയ്തു.

ഡൈബ്യൂണലിന്റെ കണ്ടെത്തൽ അതിന്റെ മുന്നേയുള്ള നിരീക്ഷണങ്ങളുടെ കടകവിരുദ്ധമാണെന്ന് ഹൈക്കോടതി ശ്രദ്ധിച്ചു. കൂടാതെ പള്ളി 7-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ വളരെ പണ്ട് പണികഴിപ്പിച്ചതിനാൽ ഉബൈദുള്ള തന്നെയാണ് പള്ളി പണികഴിപ്പിച്ചതെന്ന് കാണിക്കുന്ന റെക്കോർഡിൽ ചേർത്ത ചില ചരിത്ര വസ്തുക്കൾ അല്ലാതെ, സർവ്വ സാധ്യത പ്രകാരവും ഉള്ള മറ്റു തെളിവുകൾ ഒന്നും തന്നെയുള്ള എന്നും മറ്റും ശ്രദ്ധിച്ചു. ചരിത്ര വസ്തുതകൾ ശ്രദ്ധിച്ചതിനു ശേഷവും ഡൈബ്യൂണലിന് പിന്നീടും അനുകൂല തെളിവിനായി അന്വേഷിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു എന്ന് കോടതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

അതിനാൽ തന്നെ ഹൈക്കോടതി, ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ട വിധിന്യായത്തിൽ വഖഫ് ഡൈബ്യൂണൽ എത്തിച്ചേർന്ന വസ്തുതകളെ കുറിച്ചുള്ള കണ്ടെത്തലുകളിൽ ഒന്നും കൂടി കേൾക്കുകയോ പുനർനിർണ്ണയം നടത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതിലേക്ക് കടന്നിട്ടില്ല എന്നു വ്യക്തമാണ്. പകരം ശരിയായി ശ്രദ്ധിച്ചത് ഡൈബ്യൂണൽ ഒരു സിവിൽ അന്യായത്തിൽ വേണ്ട തെളിവുകളുടെ ശരിയായ നിലവാരം പാലിച്ചില്ല എന്നതാണ്. അതായത് സാധ്യതകളുടെ മുൻഗണനാ നിലവാരം പാലിച്ചിട്ടില്ല. ആയതിനാൽ തന്നെ ഹൈക്കോടതി അതിന്റെ റിവിഷൻ അധികാര പരിധി ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ മറികടന്നതായി പറയാൻ കഴിയില്ല.

14. പട്ടക്കൽ കുടുംബത്തിന് ജമാ പള്ളിയുടെ മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ പാരമ്പര്യചാര അവകാശമില്ല എന്ന അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ വാദം പരിഗണിക്കാൻ കോടതി ആദ്യം എതിർകക്ഷികളുടെ ഭാഗപത്രങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള ചെറിയ വാദങ്ങൾ പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഡൈബ്യൂണൽ അതിന്റെ വിധിന്യായത്തിൽ ഭാഗപത്രങ്ങൾ തറവാട്ടിലെ സ്വത്തുവകകളെ സംബന്ധിച്ച് മാത്രമാണെന്നും പള്ളിയുടെ നടത്തിപ്പവകാശത്തെ കുറിച്ചല്ല എന്നതും പ്രത്യേകമായി ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. എതിർകക്ഷികൾ സ്വയമേ തന്നെ മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ അവകാശമുന്നയിക്കുന്നത് പാരമ്പര്യചാര അവകാശമായിട്ടാണ് നടത്തിപ്പവകാശമായിട്ടല്ല. വാദത്തിനിടയ്ക്ക് അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകൻ അത് നടത്തിപ്പവകാശമല്ല എന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടുപോലുമുണ്ട്. ആയതിനാൽ

ഭാഗപത്രങ്ങളിൽ മുത്തവല്ലി ഓഫീസിനെക്കുറിച്ച് വ്യവസ്ഥകൾ ഇല്ലാത്തതും, ഭാഗപത്രങ്ങളിൽ മുത്തവല്ലി ഓഫീസിനെ പറ്റി പരാമർശിക്കാത്തതും, പ്രസ്തുത ഓഫീസ് പാരമ്പര്യചാര അവകാശ പ്രകാരം തങ്ങൾക്കവകാശപ്പെട്ടതാണെന്ന എതിർകക്ഷികളുടെ വാദത്തെ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്നതല്ല.

15. ഈ കോടതി ഇനി അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ വാദമായ എതിർകക്ഷികൾ കൊണ്ടുവന്ന അവർ തുടർച്ചയായി മുത്തവല്ലി ആഫീസ് കയ്യാളി എന്നു കാണിക്കുന്ന രേഖകൾ കാലികമല്ലാത്തതുകൊണ്ടും സാങ്കല്പിക സ്വഭാവമുള്ളതുകൊണ്ടും ഹൈക്കോടതി ആശ്രയിക്കാൻ പാടില്ല എന്നതിനെ പരിഗണിക്കാൻ താൽപ്പര്യപ്പെടുന്നു. താഴെ പറയുന്ന കാരണങ്ങൾ കൊണ്ട് കോടതിക്ക് ഈ വാദത്തോട് യോജിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല.

എതിർകക്ഷികളുടെ വാദം അനുവദിക്കാനായി ഹൈക്കോടതി ആശ്രയിച്ച വസ്തുതകളിലൂടെ ഈ കോടതി കടന്നുപോയി. ആദ്യം നോക്കിയത് എക്സിബിറ്റ് A-36 ആയിട്ടുള്ള "ലക്ഷദ്വീപുകളുടെയും മിനിക്കോയിയുടെയും ഹ്രസ്വവിവരണം" എന്ന ആർ.എച്ച്. എല്ലിസ് എഴുതി 1924 ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പുസ്തകമാണ്. എല്ലിസ് ആ സമയത്ത് ആ പ്രദേശത്തെ കലക്ടർ ആയിരുന്നു. പ്രസ്തുത പുസ്തകത്തിലെ 16-ാം പേജിൽ വിശുദ്ധ ഉബൈദുള്ള ആ പ്രദേശത്തെ ആദ്യ മുസലിയാർ (മത പരിവർത്തകൻ) ആണെന്നും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമികൾ 1920 വരെ ദീപിന്റെ ഖാസി ഓഫീസ് കയ്യാളിയിരുന്നതായും പറയുന്നു. രണ്ടാമത് 1977 ൽ ലക്ഷദ്വീപിനു വേണ്ടിയുള്ള ഒരു ഗസറ്റ് ലേഖകന്റെ കുറിപ്പാണ്. ഈ രേഖ ഒരു എക്സിബിറ്റായി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല എങ്കിലും അത് ട്രൈബ്യൂണലിന്റെയും ഹൈക്കോടതിയുടെയും മുന്നിൽ ഹാജരാക്കപ്പെടുകയും അതിനെ പ്രസ്തുത കോടതികൾ ആശ്രയിക്കുകയും ചെയ്തു എന്ന് അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകൻ പറഞ്ഞു. ഈ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിലെ 44 ാം പേജിലെ കുറിപ്പ് ഉബൈദുള്ള ആന്ത്രോത്തിലെ ആദ്യ മുസലിയാർ ആണെന്നും ആന്ത്രോത്ത് പള്ളിയുടെ ഉള്ളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശവകുടീരമുണ്ടെന്നും അത് അഗാധമായ ആരാധനയോടെ കരുതപ്പെടുന്നു എന്നുമാണ്.

1960-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട 'ദീപോൽപത്തി' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ (എക്സിബിറ്റ് A35) എതിർകക്ഷി പട്ടക്കൽ കുടുംബം പള്ളിയുടെ ആദ്യ ഖാസിയായ വിശുദ്ധ ഉബൈദുള്ളയുടെ പിന്തുടർച്ചക്കാരാണെന്നും, പട്ടക്കൽ കുടുംബാംഗങ്ങൾ അതിന്റെ പാരമ്പര്യ

വാസികളാണെന്നും, ഈ രചനയുടെ സമയത്തും അങ്ങനെ തുടർന്നുവെന്നുമുള്ള നിരീക്ഷണം ഹൈക്കോടതിയും ശ്രദ്ധിച്ചതാണ്. ഹൈക്കോടതി എൻസൈക്ലോപീഡിയ ബ്രിട്ടാനിക്കയുടെ (എത്രാമത്തെ എന്ന് വ്യക്തമാക്കാത്ത) പതിപ്പിലെ പരാമർശവും ഫുതുഹതുൽ ജെസൈർ (എക്സിബിറ്റ് A 37) എന്ന അറബിയിലുള്ള പുസ്തകത്തിലെ ചില പരാമർശങ്ങളും ഇതേ ഫലത്തിലേക്ക് വിലമതിച്ചു.

ഈ പ്രശ്നം ഏകദേശം 1300-1400 കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പ് പണി കഴിപ്പിച്ച പള്ളിയെ കറിച്ചായതിനാൽ അതു പണി കഴിപ്പിച്ചതിലേക്കായി സമകാലികമായ തെളിവുകൾ ഹാജരാക്കുക എന്നത് അസാധ്യമായ കാര്യമാണ് എന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ ഹൈക്കോടതിയുടെ അഭിപ്രായവുമായി ഈ കോടതി യോജിക്കുന്നു. ലക്ഷദ്വീപ് ദ്വീപുകളിലെ ഗസറ്റ് ലേഖകൻ അടുത്തിടെ 1977-ൽ ഉബൈദുള്ള ആന്ത്രോത്തിലെ ആദ്യ മുസലിയാർ ആയിരുന്നെന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ അന്നത്തെ കലക്ടർ ആയ ആർ. എച്ച്. എല്ലിസ്, ദ്വീപുനിവാസികളുടെ മതപരിവർത്തന ദിവസത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ കൃത്യത കുറവുണ്ടെങ്കിലും ഈ കാര്യം വിശ്വാസത്തിലെടുക്കുന്നു.

ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഗസറ്റ് പൊതുക്കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ഒരു ഔദ്യോഗിക രേഖയായും 1872 ലെ തെളിവു നിയമം 81-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം അതിന്റെ ആധികാരികത അനുമാനിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. കൂടാതെ തെളിവു നിയമത്തിന്റെ 35-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഔദ്യോഗിക കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഒരു ഗസറ്റ് ലേഖകൻ എഴുതിയ കാര്യങ്ങൾ പ്രസക്തമായ വസ്തുതയാണ്. തെളിവു നിയമം 45-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു ഗസറ്റ് ലേഖകൻ രേഖപ്പെടുത്തിയ വസ്തുതകൾ വിദഗ്ദ്ധാഭിപ്രായമായി കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്. ആകയാൽ ഗസറ്റിന്റെ ഉള്ളടക്കം അത് പ്രസ്തുത തർക്ക വിഷയത്തിന്റെ ഒരു സമ്പൂർണ്ണ തെളിവില്ലെങ്കിൽ കൂടിയും കോടതിക്ക് ചരിത്രപരമായ വസ്തുതകൾ കണ്ടെത്തുവാൻ മറ്റു തെളിവുകളോടുകൂടിയും പരിഗണനയിലുള്ള തർക്ക വിഷയത്തിന്റെ സാഹചര്യങ്ങളുടെ കൂടെയും പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്. (ബാല ശങ്കർ മന ശങ്കർ ബാനർജി v. ചാരിറ്റി കമ്മീഷണർ, ഗുജറാത്ത് സംസ്ഥാനം, 1994 Suppl. (2) SCR 687 കാണുക). അത്തരം ഒരു രേഖ സമകാലിക പ്രസിദ്ധീകരണമല്ലെന്നതിന്റെ പേരിൽ മാത്രം അപ്പീൽ കക്ഷികൾക്ക് ചോദ്യം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല.

കൂടാതെ ദീപുനിവാസികളുടെ മതപരിവർത്തന ദിവസം ഏതു തന്നെയാണെങ്കിലും ഉബൈദുള്ളയ്ക്ക് പള്ളിയുമായി എന്തെങ്കിലും ശ്രദ്ധേയമായ ബന്ധമില്ലാതെ അദ്ദേഹത്തെ പള്ളിക്കൾവശം അടക്കം ചെയ്യാനും ശവകുടീരം അതീവ ഭക്തിയോടെ കരുതപ്പെടാനും കാരണമില്ല. 'ഏതുഹതുൽ ജെസൈർ' (എക്സിബിറ്റ് A 37) രണ്ടാം എതിർ കക്ഷിയുടെ ബന്ധം (അതും കേസ് ഫയൽ ചെയ്തശേഷം) എഴുതിയതായതിനാൽ അവഗണിച്ചാലും, മറ്റു സ്വതന്ത്ര ചരിത്ര വസ്തുക്കൾ പ്രകാരം ഉബൈദുള്ള പള്ളിയുടെ ആദ്യ മുത്തവല്ലി ആണെന്നും, അദ്ദേഹം ഒരു മതപരിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ത്രീയെ വിവാഹം കഴിച്ചുവെന്നും പട്ടക്കൽ കുടുംബം സ്ഥാപിച്ചുവെന്നും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമികൾ അതായത് പട്ടക്കൽ കുടുംബം ഖാസി ഓഫീസ് കയ്യാളി പോന്നെന്നും ഊഴമനുസരിച്ച് മുത്തവല്ലിമാരായി പള്ളി നടത്തി പോന്നെന്നും സ്ഥിരീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

കൂടാതെ ഹൈക്കോടതി ശരിയായി നിരീക്ഷിച്ച പ്രകാരം ഈ വിവരങ്ങൾ ദീപിന്റെ ചരിത്രം, ഭരണം, പ്രാദേശിക സംസ്കാരം, സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ എന്നിവ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ചരിത്ര വസ്തുതകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ചരിത്ര സാഹിത്യങ്ങളായി കരുതാൻ യോഗ്യമായവയാണ്. ആയതിനാൽ ഈ കോടതി ഈ വിവരങ്ങൾ ഇതിഹാസപരവും പുരാണപരവും ആണെന്ന അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ വാദത്തോട് വിയോജിക്കുന്നു.

മറുവശത്ത്, ഇതിനു വിരുദ്ധമായി അപ്പീൽ കക്ഷികൾ ഉബൈദുള്ള ആദ്യ മുത്തവല്ലി അല്ല എന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻതുടർച്ചക്കാർ മുത്തവല്ലി ഓഫീസ് കയ്യാളുന്നത് തുടർന്നില്ല എന്നും പള്ളി പ്രദേശവാസികളോ ഒരു കമ്മറ്റിയോ നടത്തിവന്നുവെന്നും കാണിക്കുന്ന ചരിത്രപരമായ അഭിപ്രായമോ, ചരിത്രപരമായ തെളിവുകളോ ഹാജരാക്കിയിട്ടില്ല. ആയതിനാൽ ഈ കോടതി, പള്ളി സ്ഥാപിച്ചതുമുതൽ എതിർകക്ഷികൾ മുത്തവല്ലി ഓഫീസ് കയ്യാളി എന്ന ഹൈക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തലിൽ ഇടപെടുന്നില്ല.

16. ഇനി കാണേണ്ടത് ഹൈക്കോടതി ആശ്രയിച്ച, എതിർകക്ഷികൾക്കനുകൂലമായ, അവർക്കു മുത്തവല്ലി ഓഫീസിനവകാശമുണ്ടെന്ന് കാണിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ പര്യാപ്തമാണോ എന്നതാണ്. മുത്തവല്ലി ഓഫീസ് പാരമ്പര്യചാര പ്രകാരം വരുമോ എന്നത് തർക്ക വിഷയമല്ല എന്നത് ഈ കോടതി ഊന്നി പറയുന്നു. 1995 ലെ വഖഫ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 3(i) പ്രകാരമുള്ള മുത്തവല്ലിയുടെ നിർവചനത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ആചാരപ്രകാരം മുത്തവല്ലി

ആകുന്ന ആളും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

17. ആരംഭത്തിൽ തന്നെ മുസ്ലീം നിയമം മുത്തവല്ലി ഓഫീസിന്റെ പാരമ്പര്യാവകാശം അംഗീകരിക്കുന്നില്ല. അതിമാനേസ ബീബി v. അബ്ദുൾ ശോഭൻ (1916) 43, Cal. എന്ന കേസിൽ കൽക്കത്ത ഹൈക്കോടതി താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

“സ്ഥാപകന്റെ പിൻഗാമികൾക്ക് മുത്തവല്ലി ഓഫീസിൻ മേൽ മുൻഗണനാവകാശമുണ്ടെങ്കിലും, പാരമ്പര്യാവകാശ പ്രകാരം മുത്തവല്ലി ആവുന്നില്ല, മറിച്ച് 'ക്വാദി' അയാളെ നിയമിക്കുകയും, അയാൾ യോഗ്യനല്ലെങ്കിൽ ക്വാദി അയാളെ മറികടക്കുകയും ചെയ്യും.”

ഇതിനു സമാനമായ നിലയാണ് ബോംബെ ഹൈക്കോടതി ഇൻ റീ മുഹമ്മദ് ഹാജി ഹാറ്റൺ കാദ്വതി ILR (1935) 59 ബോംബെ 424 എന്ന കേസിൽ സ്വീകരിച്ചത്. സമാനമായി ബീബി സെയ്ദുൻ v. സെയ്ദ് അഹ്മദ്, W.R.1864, 327 എന്ന കേസിൽ, കൽക്കത്ത ഹൈക്കോടതി, മുഹമ്മദൻ മതസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഓഫീസുകളിൽ പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ച വളരെ സാധ്യത ഇല്ലാത്തതാണ് എന്ന് നിലപാടെടുത്തിരിക്കുന്നു.

18. എന്നിരുന്നാലും വിവിധ മുസ്ലീം നിയമ പണ്ഡിതർ ഇത്തരം ഒരവകാശം ചില അപവാദങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും കാണപ്പെടുമെന്നും അവയിൽ ഈ ഫലത്തിലേക്കായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ആചാരങ്ങളും ഉൾപ്പെടുമെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇതു സംബന്ധിച്ച് എസ്. എ.ഖാദറിന്റെ "വഖഫുകളുടെ നിയമം" എന്ന പുസ്തകത്തിലെ (1999, 33-ാം പേജ്) ചർച്ച നോക്കേണ്ടതുണ്ട്:

"മുത്തവല്ലി ഓഫീസിന്റെ പാരമ്പര്യാവകാശം: മുസ്ലീം നിയമം മുത്തവല്ലി ഓഫീസിലേക്കുള്ള യാതൊരു തരത്തിലുമുള്ള പിന്തുടർച്ചയോ പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ചാ ചട്ടങ്ങളോ അംഗീകരിക്കുന്നില്ല. ഈ തത്വത്തിന് രണ്ടു അപവാദങ്ങളുണ്ട്.

(1) സ്ഥാപകൻ ഓഫീസിന്റെ പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ചക്ക് ചട്ടങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ആ ചട്ടം പാലിക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ

(2) മുത്തവല്ലി ഓഫീസ് ആചാരപരമായി പരമ്പരാഗതമായിരിക്കുന്നെങ്കിൽ ആ ആചാരം തീർച്ചയായും പാലിക്കേണ്ടതാണ്." (ഈനൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

സമാന നിരീക്ഷണമാണ് മുല്ല "മുഹമ്മദൻ നിയമ തത്വങ്ങളുടെ" (21-ാം പതിപ്പ് 2017,

പ്രൊഫസർ ഇക്ബാൽ അലിഖാൻ പതിപ്പ്) (ചുരുക്കത്തിൽ 'മുല്ല') 253-ാം പേജിൽ നടത്തിയിരിക്കുന്നത്.

"മുഹമ്മദൻ നിയമം മുത്തവല്ലി ഓഫീസിന്റെ ഒരു പാരമ്പര്യ അവകാശവും അംഗീകരിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ ആചാരപരമായി പരമ്പരാഗതമായി മാറിയ മുത്തവല്ലി ഓഫീസിൽ തീർച്ചയായും ആ ആചാരങ്ങൾ പാലിക്കപ്പെടേണം." (ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു).

19. ഈ കോടതി, പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ചക്കെതിരായ പൊതുതത്വങ്ങൾക്ക് അപവാദങ്ങളുണ്ടാവാം എന്നതിനെ അനുകൂലിക്കുന്ന വിവിധ ഹൈക്കോടതികളുടെ നിരവധി വിധിന്യായങ്ങളെ, അവ അത്തരം പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ചക്കെതിരായ പൊതുതത്വങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുന്നിടത്തോളവും അത്തരം അപവാദങ്ങളെ തെളിയിക്കുന്നതിലേക്കായി പ്രത്യേക തത്വങ്ങൾ നൽകിയിടത്തോളവും പരിഗണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഷാ ഗുലാം റഹ്മത്തുള്ള സാഹിബ് v. മുഹമ്മദ് അക്ബർ സാഹിബ്, 8 Mad. H.C. Rep. 63 (1875) എന്ന കേസിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് മുന്നിൽ വന്ന ചോദ്യം വഖഫിന്റെ ആഫീസിന്റെ സംരക്ഷകൻ എന്ന സ്ഥാനം ആദ്യ ജാതനിൽ നിക്ഷിപ്തമാകുമോ എന്നതാണ്. ഇതിൽ കോടതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടത് വഖഫിന്റെ സംരക്ഷകൻ എന്ന ഓഫീസിന്റെ പിന്തുടർച്ചാവിഷയത്തിൽ, പിന്തുടർച്ച തീരുമാനിക്കുന്നത് വഖഫിന്റെ സ്ഥാപകൻ രൂപീകരിച്ച ചട്ടങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥക്കനുസരിച്ചാണെന്നും അവ അനുവർത്തനത്തിന്റെ തെളിവുകൾക്കനുസരിച്ച് അനുമാനിക്കേണ്ടതാണെന്നുമാണ്.

ഈ വിഷയത്തിലുള്ള പ്രധാന കീഴ്ശ്ശക്കം ഫാത്തിബീ v. ഹാജി എ. മുസ സാഹിബ് (1995) 38 Mad. 491 എന്ന കേസാണ്. ഈ കേസിൽ മുൻ മുത്തവല്ലിയുടെ അവകാശി പാരമ്പര്യസിദ്ധമായി ഓഫീസിനു മേൽ അവകാശമുന്നയിച്ചു. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പേജ് 494 ൽ താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ നിരീക്ഷിച്ചു:

"മുത്തവല്ലിയുടെ നിയമനത്തിന്റെ പരമ്പരതന്നെയുള്ളപ്പോൾ, സാധാരണയായി ആ നിയമനങ്ങൾ സാധുവാണെന്നും, അവ തുടർച്ചയായ നിയമനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച രീതിയിൽ യഥാർഥ സമർപ്പണമനുസരിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകളിൽ മേലാണെന്നും അനുമാനിക്കുന്നു." (ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

പേജ് 495 ൽ കൂടുതലായി പറയുന്നത്:

“നിയമം നേരിട്ട് എല്ലാ വവപ്പുകളുടെയും മുത്തവല്ലിമാരെ അവരുടെ പിൻഗാമികളെ നിയമിക്കാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നില്ല. പക്ഷേ ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക വവഫിന്റെ കാര്യത്തിൽ മുത്തവല്ലി അവരുടെ പിൻഗാമികളെ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പതിവുണ്ടെങ്കിൽ, ആ പതിവ് നിയമപരമായി തുടങ്ങിയതാണെന്നും അത് വവഫ് നാമയിലെ നിബന്ധനകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ വവഫിന്റെ (വവഫ് സ്ഥാപകൻ) വാക്കാലുള്ള നിർദ്ദേശത്തിലോ മുത്തവല്ലിയെ അവരുടെ പിൻഗാമികളെ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിന് അധികാരപ്പെടുത്തിയതായി അനുമാനിക്കുന്നു. വവഫ് നാമയിലുള്ള മുത്തവല്ലിമാരെ അവരുടെ പിൻഗാമികളെ നിർദ്ദേശിക്കാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ സർവ്വസാധാരണവും നിലവിലുള്ള അധികാരങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതും പറയുകയാണെങ്കിൽ മറിച്ച് തെളിയിക്കാത്ത പക്ഷം കോടതികൾക്ക് സമർപ്പണത്തിൽ പ്രസ്തുത വ്യവസ്ഥകൾ ഉള്ളതായി അനുമാനിക്കാവുന്നതുമാണ്. അതിനാൽ തന്നെ ഒരു ഓഫീസ് പരമ്പരാഗതമാണോ അതോ മുത്തവല്ലി അവകാശമുന്നയിക്കുന്ന ആളെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിന്തുടർച്ചക്കാരനായി നിർദ്ദേശിച്ചോ എന്നുള്ള ആരോപണങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാനമാക്കിയ അവകാശവാദങ്ങളിൽ ആത്യന്തികമായി പ്രസ്തുത സമർപ്പണം രൂപീകരിക്കുന്ന വവഫിന്റെ (വവഫ് സ്ഥാപകൻ) യാഥാർത്ഥത്തിലുള്ളതോ അനുമാനിക്കാവുന്നതോ ആയ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അവലംബിക്കണം.” (ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

മേൽ പറഞ്ഞ കോടതി നിരീക്ഷണങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ചക്കാര്യമുള്ള അവകാശം അംഗീകരിക്കാവുന്നത് വവഫിന്റെ (വവഫ് സ്ഥാപകൻ) ആ ഫലത്തിലേക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നത് കണക്കിലെടുത്താണ്. വവഫിന്റെ (വവഫ് സ്ഥാപകൻ) കുടുംബത്തിൽ നിന്നുള്ള തുടർച്ചയായ നിയമനങ്ങളുടെ പതിവിൽ നിന്ന് അത്തരം ഒരു നിർദ്ദേശം അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നിരുന്നാലും അത്തരം ആചാരങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച തെളിവുകളുടെ നിലവാരം സ്ഥാപകന്റെ കുടുംബ പരിപാലനം മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ച് ഉള്ള വവഫിനേക്കാൾ പൊതു

വഖഫിന്റെ കാര്യത്തിൽ കർശനമാണെന്ന് കോടതി നിരീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ ഹൈക്കോടതി മുമ്പു പറഞ്ഞ ഫാത്ത്ബീയുടെ കാര്യത്തിൽ ഫാത്ത്ബീയുടെ ആവശ്യം, അവർക്ക് അവരുടെ കുടുംബത്തിൽ നിന്ന് തുടർച്ചയായ കേവലം മൂന്നു നിയമനങ്ങളെ കാണിക്കാനായുള്ള എന്നതുകൊണ്ടും, പ്രസ്തുത വ്യക്തികൾ പാരമ്പര്യാവകാശ പ്രകാരം പിന്തുടർച്ചക്കാരായി എന്നു കാണിക്കുന്ന ഒന്നുമില്ലാത്തതുകൊണ്ടും, നിരാകരിച്ചു.

സമാനമായി കലന്തൻ ബട്ച്ച സാഹിബ് v. ജൈലാനി സാഹിബ് AIR 1930 Mad 554 എന്ന കേസിൽ അന്യായക്കാരൻ, താൻ മുൻഗാമിയുടെ ഏറ്റവും അടുത്ത പുരുഷ അവകാശി ആയതിനാൽ ട്രസ്റ്റി ഓഫീസിലേക്കായി അവകാശമുന്നയിച്ചു. മുഹമ്മദൻ നിയമപ്രകാരം, പാരമ്പര്യ ട്രസ്റ്റിയായി നിയമിക്കപ്പെടാനുള്ള സമ്പൂർണ്ണമായ അവകാശം ഇല്ലെന്നും മറിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാൻ ശക്തമായ കാരണങ്ങൾ ഇല്ലെങ്കിൽ മാത്രം, ഇത്തരം വസ്തുതകൾ ട്രസ്റ്റികളുടെ നിയമനത്തിൽ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണെന്നും മദ്രാസ് ഹൈക്കോടതി നിലപാടെടുത്തു. ഈ കേസിൽ ട്രസ്റ്റ് കൈമാറ്റത്തിന്റെ ചരിത്രം നോക്കുമ്പോൾ ട്രസ്റ്റിന്റെ യഥാർത്ഥ സ്ഥാപകൻ മുതൽ ഉള്ള ട്രസ്റ്റികളെല്ലാം എല്ലായ്പ്പോഴും സ്ഥാപകന്റെ കുടുംബത്തിൽ നിന്നും നിയമിക്കപ്പെട്ടവരായിരുന്നു. അതിനാൽ ട്രസ്റ്റി ഓഫീസ് പാരമ്പര്യ സിദ്ധമാണെന്ന് കരുതപ്പെട്ടു. അതനുസരിച്ച് കേസ് വിധിയായി.

20. മുസ്ളീം നിയമപ്രകാരം മുത്തവല്ലി ആഫീസിലേക്ക് പിന്തുടർച്ചാവകാശം സാധ്യമല്ല എന്ന നിലപാടെടുത്ത വിധികൾ പോലും, ഈ വിധികളിൽ ഉറപ്പിച്ചു പറയുന്ന പൊതു ചട്ടങ്ങൾക്ക് ഒരപവാദവും ഉണ്ടാവില്ല എന്ന അപ്പീൽ കക്ഷികളുടെ വാദത്തിനെ പിന്തുണക്കുന്നില്ല.

ആതിമന്നിസ (സുപ്ര.), ഇൻ റീ മുഹമ്മദ് ഹാജി (സുപ്ര.) എന്നീ കേസുകളിൽ, അവകാശികൾ പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ചക്ക് ആചാരം നിലനിൽക്കുന്നതായി വാദിക്കാത്തതിനാൽ കോടതിക്ക് ആ വശം വ്യക്തമാക്കാനുള്ള അവസരം ലഭിച്ചില്ല എന്നതിനാൽ ഈ രണ്ടു വിധികളും ഇതു സംബന്ധിച്ച് നിശബ്ദമാണ്. ബീബീ സെയ്ദുൻ (സുപ്ര.) എന്ന കേസിൽ പാരമ്പര്യാചാരം സംബന്ധിച്ച അവശ്യ തെളിവുകളുടെ അഭാവത്തിൽ മുത്തവല്ലി ആഫീസിലേക്കുള്ള പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ചക്ക് എതിരായി അനുമതിക്കാവുന്നതാണെന്നും, നിർണ്ണായകമായി. അത്തരം ആചാരം നിലനിൽക്കാത്തതായി കോടതിക്ക്

കണ്ടെത്താനായില്ല എന്നുമുള്ള നിലപാടെടുത്തു. പക്ഷേ പരാതിക്കാരൻ ആചാരം സ്ഥാപിച്ചെടുക്കാൻ ആവശ്യമായ പഴമയിലേക്ക് പോകാതിരുന്നതുകൊണ്ടും, മുത്തവല്ലി ആഫീസിന്റെ കേവലം മൂന്നു തലമുറയുടെ പിന്തുടർച്ച മാത്രമേ കാണിക്കാൻ സാധിച്ചുള്ളൂ എന്നതുകൊണ്ടും, അവകാശമുന്നയിച്ചത് നിരാകരിക്കപ്പെട്ടു.

അവസാനമായി 1995 ലെ വഖഫ് നിയമം തന്നെ വഖഫിന് ഒരു പാരമ്പര്യ മുത്തവല്ലി ഉണ്ടാവാം എന്നംഗീകരിക്കുന്നുണ്ട്. വഖഫ് ബോർഡിന്റെ വഖഫ് നടത്തിപ്പിനുള്ള പദ്ധതികൾ രൂപീകരിക്കാനുള്ള അധികാരത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള 69(2)ാം വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥയിൽ അത് വ്യക്തമാണ്. അതിൽ പറയുന്നത്:

“എവിടെ പാരമ്പര്യമായി നിയമിക്കപ്പെട്ട മുത്തവല്ലിയെ നീക്കം ചെയ്യാൻ അത്തരം പദ്ധതികൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ടോ, ആ പദ്ധതികളിൽ കമ്മിറ്റി അംഗങ്ങളിൽ ഒരാൾ വഖഫിന്റെ ശരിയായ നടത്തിപ്പിന് നിയമിക്കപ്പെട്ടതായതുകൊണ്ട്, അത്തരത്തിൽ നീക്കം ചെയ്യപ്പെട്ട മുത്തവല്ലിയുടെ സ്ഥാനത്തേക്ക് പിന്നീട് പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ച പ്രകാരം വരേണ്ട ആളുടെ നിയമനത്തിനും വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാവേണ്ടതാണ്.”

22. മുകളിലത്തെ ചർച്ചയിൽ നിന്ന് മുത്തവല്ലി ഓഫീസിന്റെ പിന്തുടർച്ചാ ആചാരവകാശം ഉന്നയിക്കുന്ന ആൾ വഖഫ് (വഖഫ് സ്ഥാപകൻ) ആഫീസ് പാരമ്പര്യ പിന്തുടർച്ചാ പതിവുകളിലൂടെ കൈമാറാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നതായി കാണിക്കേണ്ടതാണെന്ന നിഗമനത്തിലെത്താവുന്നതാണ്. വഖഫ് നാമയിൽ അത്തരം വ്യക്തമായ നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ അഭാവത്തിൽ അവകാശമുന്നയിക്കുന്ന ആൾ വഖഫിന് (വഖഫ് സ്ഥാപകൻ) ആ ഓഫീസ്, പാരമ്പര്യമായി കൈമാറാൻ ഉദ്ദേശമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു കാണിക്കാൻ ഉതകുന്ന തരത്തിൽ അത്തരം പതിവ് ആ ട്രസ്റ്റിന്റെ ചരിത്രത്തിലുടനീളം, കേവലം ചില തലമുറകൾക്കു മാത്രമല്ലാതെ തുടർന്നുവെന്നും കാണിക്കേണ്ടതായുണ്ട്. തെളിവിന്റെ ബാധ്യത ഈ കേസിലെ വഖഫ് പോലുള്ള പൊതു വഖഫുകളിൽ മറ്റു കുടുംബ ട്രസ്റ്റുകളെ അപേക്ഷിച്ച് കൂടുതലാണ്.

23. കോടതി ഇപ്പോൾ മുമ്പ്പോൾ നിയമ പ്രകാരം ഒരു ആചാരം സ്ഥാപിച്ചെടുക്കുന്നതിന്റെ തത്വങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നു. നിയമത്തിന്റെ വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ട നിലപാടനുസരിച്ച് ഒരു

ആചാരം നിയമപരവും ബാധകവും ആവുന്നതിന് അത് നിശ്ചിതവും, യുക്തിപരവും, ദീർഘകാലത്തേക്ക് ഒരു മാറ്റവും കൂടാതെ തുടർന്നു വരുന്നതും, പൊതു സമ്മതപ്രകാരം സമൂഹത്തിലെ ഒരു ഭരണചട്ടമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതാവണം. പ്രസ്തുത ആചാരത്തെ തന്റെ വാദത്തിനുവേണ്ടി ആശ്രയിക്കുന്ന കക്ഷിക്കാണ് അത് തെളിയിക്കാനുള്ള ബാധ്യത എന്നതും തുല്യമായിതന്നെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്.

ഫൈസിയുടെ "Outlines of Muhammedan Law" (5th edn. 2008, പ്രഫസർ താഹിർ മുഹമ്മദ്, ed. P.49) - ൽ നടത്തിയിട്ടുള്ള, ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങളെ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഫലപ്രദമായി അവലംബിക്കാവുന്നതാണ്.

“പ്രാഥമികമായി, തന്നെ ഭരിക്കുന്നത് ആചാരമാണെന്നും പൊതുവായ നിയമങ്ങളല്ല എന്നും വ്യക്തമായി തെളിയിക്കേണ്ട ഭാരിച്ച ഉത്തരവാദിത്വം, ആശ്രയിക്കപ്പെടുന്ന ആചാരങ്ങളെ വാദഗതിയായി ഉയർത്തിക്കാണിക്കുന്ന ആളിനു തന്നെയാണ്. രണ്ടാമതായി ആചാരപരമായ തെളിവ് സംബന്ധിക്കുന്ന യാതൊരുവിധ അനുമതികളും ആചാരങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതായി നിയമത്തിലില്ല എന്നും, ആചാരം പുരാതനവും നിശ്ചിതവും പൊതുനയങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധവും അല്ല എന്നതും (ഊന്നിപറയുന്നു).

ഒരു പ്രത്യേക ആചാരത്തെ തെളിയിക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ചുണ്ടായിട്ടുള്ള പ്രമുഖമായ എച്ച്. എച്ച്. മിർ അബ്ദുൾ ഹുസൈൻ ഖാൻ vs. ബീബി സോന ദേരോ, AIR, 1917 BC 181- ൽ പ്രീവി കൗൺസിൽ, **രാമലക്ഷ്മി അമ്മാൾ vs. ശിവനന്ദ പെരുമാൾ സേതുരായർ** (1871-72) 14. M001A570, എന്ന കേസിലെ തീരുമാനത്തെ ആസ്പദമാക്കി നിരീക്ഷിക്കുന്നതെന്തെന്നാൽ "സാധാരണഗതിയിലുള്ള പിൻതുടർച്ചാവകാശ നിയമത്തെ ഭേദഗതി ചെയ്യുന്ന പ്രത്യേക പദപ്രയോഗങ്ങളുടെ അന്തസ്സത്ത എന്തെന്നാൽ, അവ പുരാതനവും മാറ്റമില്ലാത്തതുമായിരിക്കണം എന്നതാണ്. മാത്രമല്ല വ്യക്തമായതും തീരെ അവിശ്വസനീയതകൾ ഇല്ലാത്തതുമായ വിധം അവ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയും വേണം. അത്തരം തെളിവുകളിലൂടെ മാത്രമേ കോടതികൾക്ക് അവയുടെ നിലനില്പ് സ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിയൂ, കൂടാതെ ഇവയ്ക്ക് ഉള്ള പുരാതനവും ഉറപ്പായതുമായ വ്യവസ്ഥകളിലാണ് ആയതിന്റെ നിയമപരമായ അംഗീകാരം ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. (ഊന്നിപറയുന്നു).

24. ആയതിനാൽ, യഥാർത്ഥ മുത്തവല്ലിയുടെ അനന്തരാവകാശിയോ അഥവാ വഘഫ് അനന്തരാവകാശിയോ ആയത് കൊണ്ടുമാത്രം ഒരാൾക്ക് മുത്തവല്ലിയുടെ സ്ഥാനത്തിനായി വാദം ഉന്നയിക്കാവുന്നതല്ല എന്ന് നിഗമനത്തിൽ എത്തിച്ചേരാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, സ്ഥാപകൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത് സ്ഥാപനത്തിന്റെ പിൻതുടർച്ച പാരമ്പര്യമായി തുടർന്ന് പോകണമെന്നാണ് എന്ന് കാലങ്ങളായി തുടർന്ന് പോകുന്ന ആചാരങ്ങൾ കൊണ്ടോ, രീതികൊണ്ടോ വ്യക്തമാക്കാൻ കഴിയുന്ന പക്ഷം അത്തരത്തിലുള്ള രീതിയോ ആചാരമോ പിൻതുടരാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ, ഇത്തരം രീതികൾ ഒരു ആചാരത്തെ സ്ഥാപിക്കുമ്പോൾ പൊതുവായി പാലിക്കപ്പെടേണ്ട ആവശ്യകതകൾക്ക് അനുസൃതമായിരിക്കേണ്ടതുമാണ്. അതായത് അവ പ്രത്യേകമായി വാദിക്കപ്പെടേണ്ടതും, പുരാതനവും, കൃത്യവും, മാറ്റാനാവാത്തതും കൂടാതെ വ്യക്തവും സ്പഷ്ടവുമായ തെളിവുകൾ കൊണ്ട് സ്ഥാപിക്കേണ്ടതുമാണ്.

25. മേൽ പറഞ്ഞ ആവശ്യകാര്യങ്ങൾ ഈ കേസിൽ തൃപ്തികരമായി പാലിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്നതും പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്.

സവിശേഷവാദത്തിന്റെ ആവശ്യകത കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, വാദിഭാഗം തങ്ങളുടെ ആചാരപരമായ അവകാശത്തെ കൃത്യമായി വാദിച്ചില്ല എന്ന വാദം തെറ്റാണെന്ന് കാണാവുന്നതാണ്, ആയത് വാദികൾ തങ്ങളുടെ പരാതിയായ OS.NO.1/1998 ന്റെ രണ്ടാം ഘണ്ഡികയിൽ, മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തിന്റെ അവകാശം പട്ടയ്ക്കൽ കുടുംബത്തിന് പുരാതനമായ ആചാരത്തിന്റെയും മാതൃകകളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആണ് എന്ന് സവിശേഷമായിതന്നെ വാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

26. എതിർഭാഗം, നിയമപരവും ബന്ധിതവുമായ ഒരു ആചാരം തങ്ങൾക്കനുക്രമമായി തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള ബാധ്യത നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന ചോദ്യത്തിലേക്ക് കടക്കുമ്പോൾ, AD 7-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ പണികഴിക്കപ്പെട്ട പള്ളിയിലെ ആദ്യത്തെ മുത്തവല്ലി വിശുദ്ധ ഉബൈദുള്ള ആയിരുന്നുവെന്നും തുടർന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശേഷം അനന്തരാവകാശികൾ ആ സ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നുവെന്നും ചരിത്രപരമായ വസ്തുക്കൾ ഏകകണ്ഠമായി സ്ഥാപിക്കുന്നതായി ട്രൈബ്യൂണൽ കോടതിയും റിവിഷണൽ കോടതിയും വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

പട്ടയ്ക്കൽ കുടുംബം പള്ളിവക സ്വത്ത് ഇടമുറിയാതെ പരമ്പരയായി കൈകാര്യം ചെയ്ത് വരുന്നതായി കാണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അനവധി രേഖകൾ എതിർഭാഗം സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായി ട്രൈബ്യൂണലും ഹൈക്കോടതിയും കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ Ex.A1 പട്ടയ്ക്കൽ അഹമ്മദ് ഖദിയാർ കോയക്ക് ജുമാ മസ്ജിദിന്റെ ഭരണത്തിലുള്ള അവകാശം അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള 6.12.1892 ലുള്ള ഒത്തുതീർപ്പ് ഹർജി, Ex A2. 1933 ലുള്ള മറ്റൊരു ഒത്തുതീർപ്പ് ഹർജി ഇതിൽ പട്ടയ്ക്കൽ കുഞ്ഞിക്കോയയെ ഖാസിയാലായി പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു. Ex A21 മുത്തവല്ലി പട്ടയ്ക്കൽ കുഞ്ഞിക്കോയക്കെതിരെ മസ്ജിദിലെ മുക്രി (മുസ്ലിൻ) ഫയൽ ചെയ്ത 22.03.1935 ലെ പരാതി. 1981 ൽ മരണപ്പെടുന്നതിന് മുൻപ് പട്ടയ്ക്കൽ കോയമ്മക്കോയ ആയിരുന്നു മുത്തവല്ലി എന്ന് കാണിക്കുന്ന Ex A3-5, Ex A11. 1981 മുതൽ 1996-ൽ മരണപ്പെടും വരെ പട്ടയ്ക്കൽ പൂക്കോയ തങ്ങൾ ആയിരുന്നു പട്ടയ്ക്കൽ കോയമ്മക്കോയയുടെ പിൻതുടർച്ചക്കാരൻ എന്നത് കാണിക്കുന്ന മസ്ജിദ് നടത്തിയ വാർഷിക സംഭാവനകളും നോട്ടീസുകളും, രസീതുകളും ഉൾപ്പെടുന്ന Ex A6-9. കൂടാതെ നിലവിലെ മുത്തവല്ലി പട്ടയ്ക്കൽ ചെറിയകോയ ആണ് ഒന്നാം എതിർകക്ഷി എന്ന് കാണിക്കുന്ന Ex A17-20. 1892 മുതൽ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനം പിൻതുടർന്ന് പോരുന്നത് എതിർകക്ഷികളുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ ആണെന്ന് ഈ രേഖകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ ജുമാ മസ്ജിദിലെ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനം പിൻതുടർന്ന് പോരുന്നത് എതിർകക്ഷികളുടെ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ രീതിയാണെന്നും അത് നിശ്ചിതമാണെന്നും മാറ്റമില്ലാത്തതാണെന്നും ഇതിനാൽ തെളിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

27. മൂന്നാം കക്ഷികളുടെ ആരോപിതമായ ഇടപെടൽ ഈ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ തുടർച്ചയിലും സ്ഥിരതയിലും, ഖാസിയുടെ നിയമാനുസൃതമായ നിയമനത്തിലൂടെയും, 1921 ലും 1923 ലും പട്ടയ്ക്കൽ നിന്നല്ലാത്ത ഖാസിയെ നിയമിച്ചതിനാലും, വിള്ളലുകൾ വീഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ടോ എന്നത് ഇപ്പോൾ ഒന്നാമതായി പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. രണ്ടാമതായി, എതിർകക്ഷികൾ തന്നെ, 1966 ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റിയിൽ മുൻഗാമികൾ പങ്കെടുത്തതിനാലും, 16.02.1981 ൽ ഒത്ത് തീർപ്പ് ഉടമ്പടിയിൽ ഏർപ്പെട്ടതിനാലും അത്തരത്തിലുള്ള വിള്ളലുകൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്.

28. 1998-ലെ ഖാസി നിയമനം സംബന്ധിച്ച തർക്കത്തിൽ 1880 ലെ ഖാസി ആക്ട് അനുസരിച്ച അന്ത്രോത്ത് ദീപിലെ ഖാസിയാലായി ഒരു കുന്നസദ ഫംസക്കോയയെ

നിയമിച്ചതായി സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ നിയമനത്തിന് മുൻപ്, പ്രസ്തുത സ്ഥാനത്തേക്ക് അപേക്ഷ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടിരുകിയ സർക്കാർ വിജ്ഞാപനത്തെ നിയമാനുസൃതമായ നിയമനം മൂലം പാരമ്പര്യമായി ഈ സ്ഥാനത്തിനുള്ള അവകാശം റദ്ദായി പോകുമെന്ന അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചോദ്യം ചെയ്യുകൊണ്ട് വാദികൾ ഹൈക്കോടതിയിൽ സമർപ്പിച്ച SA തങ്ങൾ (മേൽ പ്രസ്താവിച്ച) പരാതി തള്ളിക്കളഞ്ഞിരുന്നു. ഈ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് സർക്കാർ ഇത്തരത്തിൽ ഖാസിയെ നിയമിക്കുന്നതിലേക്ക് നീങ്ങിയത്.

ഹൈക്കോടതി കൃത്യമായി നിരീക്ഷിക്കുന്നതെന്തെന്നാൽ, മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തേക്ക് പട്ടയ്ക്കൽ കുടുംബത്തിന് ഉള്ള അവകാശം നഷ്ടപ്പെട്ടു എന്ന SA തങ്ങളിലെ മസ്ജിദിലെ ഖാസി സ്ഥാനത്തേക്ക് പാരമ്പര്യമായി അവകാശം ഒന്നും തന്നെയില്ല എന്നുള്ള കണ്ടെത്തലുകൾ അനുസരിച്ചുള്ള തീരുമാനം, നിയമത്തിന്റെയും വസ്തുതകളുടെയും തെറ്റായ ധാരണയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. വാദിഭാഗം, കോടതിയിലെ വാദത്തിന് വളരെയധികം ആശ്രയിച്ചിരുന്ന SA തങ്ങളിലെ വിധി ഇക്കാര്യത്തിൽ വാദികളുടെ സഹായത്തിന് ഉതകില്ല. ഇത് മറ്റൊരു സാഹചര്യത്തിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിയാണ്. SA തങ്ങളിലെ വാദിക്ക് (പട്ടയ്ക്കൽ കുടുംബാംഗം) ഖാസി സ്ഥാനം പാരമ്പര്യമായി ലഭിക്കുന്നതെന്ന് അവകാശപ്പെടാനാവില്ല, പ്രത്യേകിച്ചും 1880-ൽ ഖാസി ആക്ട് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം (1970-ൽ ഇത് ലക്ഷദ്വീപിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു) എന്നത് സംശയലേശമന്യേ സത്യമെന്ന് ഈ കേസിൽ നിരീക്ഷിച്ചിരുന്നു. എന്നിരുന്നാലും നിയമത്തിലെ 4 ഓ വകുപ്പനുസരിച്ച് മറ്റൊരാളെ നിയമിച്ചു എങ്കിലും ഈ ആക്ട് നിലവിൽ വരുന്നതിന് മുൻപ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരികയാണെങ്കിൽ അവർക്ക് അത് തുടരാവുന്നതാണ് എന്നത് ഈ വിധിയിൽ അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് വിധിന്യായത്തിന്റെ പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ട ഭാഗത്ത് വ്യക്തമാണ്. ഇത് ഇങ്ങനെ വായിക്കാവുന്നതാണ്.

13. "ആയതിനാൽ, ഖാസി സ്ഥാനം പാരമ്പര്യ സ്വഭാവമുള്ളതാണെന്ന് പരാതിക്കാരൻ അവകാശപ്പെടാനാവില്ല. ഖാസി സ്ഥാനം പാരമ്പര്യ സ്വഭാവമുള്ളത് ആകയാൽ മരണപ്പെട്ട ഖാസിയുടെ പിൻഗാമി താനാണെന്ന വാദിയുടെ തർക്കം അംഗീകരിക്കുന്നുവെങ്കിലും, ആയത് ഭരണസമിതിക്ക് ഖാസി ആക്ട് അനുസരിച്ച് മറ്റൊരാളെ

തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് ഇത് തടസ്സമാവില്ല. മേൽ നിയമത്തിലെ 4-ാം വകുപ്പനുസരിച്ച് ആരെങ്കിലും ഖാസിയുടെ ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ നിന്നും ഖാസി ആക്ട് അനുസരിച്ചുള്ള ഖാസി നിയമം ആരെയും തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നില്ല". (ഊനൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു)

1880 ലെ ഖാസി ആക്ട് 4 (c) വകുപ്പിലെ പ്രസ്തുത ഭാഗം ഇങ്ങനെ വായിക്കാം

4. "(ഈ ആക്റ്റിൽ നിയമപരമോ ഭരണപരമായതോ ആയ ആധികാരങ്ങൾ യാതൊന്നും തന്നെ ഇല്ല, അല്ലെങ്കിൽ ഖാസിയുടെ സാന്നിധ്യം നിർബന്ധമെന്നോ, അല്ലെങ്കിൽ ഖാസിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ആരെയെങ്കിലും തടയുന്നതിനോ)" ഒന്നും ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ല കൂടാതെ ഇതിന് ശേഷം നടത്തുന്ന നിയമനങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ

(c) "ആരെങ്കിലും ഖാസിയായുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നത് തടയുന്നതിനായി"

SA തങ്ങളിലെ വിധി പ്രകാരവും എതിർകക്ഷികൾക്ക്, ഖാസി ആക്ട് പ്രകാരം മറ്റൊരാളെ നിയമിച്ചാലും, ഖാസിയായിട്ടുള്ള ചില പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താവുന്നതാണ്.

മേൽ പ്രതിപാദിച്ച ചർച്ചയിൽ നിന്നും മുത്തവല്ലി സ്ഥാനവും ഖാസി സ്ഥാനവും ലക്ഷദ്വീപിൽ ഒന്നാണെന്നും ആയതിനാൽ പ്രതികൾക്ക് ഇതിൽ ഒരു സ്ഥാനത്തിനുള്ള അവകാശം നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ അടുത്ത സ്ഥാനത്തിനുള്ള അവകാശവും നഷ്ടപ്പെടുമെന്നുള്ള അപ്പീൽ വാദിയുടെ തർക്കം ഭാഗികമായി മാത്രം ശരിയാണ് എന്ന് നിഗമനത്തിൽ എത്തിച്ചേരാവുന്നതാണ്. നാം ഇങ്ങനെ പറയുന്നതെന്തെന്നാൽ, 1968-ൽ ലക്ഷദ്വീപിൽ വഖഫ് ആക്ട്, 1954 നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് മുൻപ് മുത്തവല്ലി എന്ന വാക്ക് ദ്വീപിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലാ കൂടാതെ ഖാസി എന്ന വാക്ക് മസ്ജിദിൽ മുത്തവല്ലിയായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ആളെ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു. ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ വിധിയിൽ ഇതും പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും, മുത്തവല്ലി/ഖാസി സ്ഥാനം നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ ഖാസി സ്ഥാനവും നഷ്ടമാകുമെന്ന് പറയുന്നത് ശരിയല്ല.

1880 ലെ ഖാസി ആക്ട് അനുസരിച്ച് നടത്തിയ നിയമാനുസൃത നിയമനമാണ് SA തങ്ങളിൽ തർക്കത്തിലുള്ള ഖാസി സ്ഥാനം. 1970-ൽ ഖാസി ആക്ട് നിലവിൽ വന്നതിനുശേഷം മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തിനും നിയമാനുസൃത ഖാസി സ്ഥാനത്തിനും തമ്മിൽ

നിയമപരമായ വ്യത്യാസം ലക്ഷ്യദീപിൽ പ്രവർത്തിച്ച് തുടങ്ങി. പ്രാദേശികമായി, ഒരു ഖാസിയുടെ സാന്നിധ്യം ആവശ്യമുണ്ടാകാവുന്ന ചില ചടങ്ങുകൾക്കും ആചാരങ്ങൾക്കുമായി ഒരു ഖാസിയെ നിയമിക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചതാണ് ഖാസി ആക്ട്, എന്നാൽ എതിർകക്ഷികൾ അവരുടെ പരാതിയിൽ വ്യക്തമായി, മുത്തവല്ലി അഥവാ പരമ്പരാഗത ഖാസി സ്ഥാനത്തിനായാണ് അവകാശം ഉന്നയിക്കുന്നതെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അവർ SA തങ്ങളിലെ തീരുമാനം ചോദ്യം ചെയ്യുകയോ ഖാസി സ്ഥാനത്തേക്ക് നിയമാനുസൃതമായ നിയമനം തേടുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല.

ഹൈക്കോടതി കൃത്യമായി ഉപസംഹരിക്കുന്നതെന്തെന്നാൽ, ഖാസി സ്ഥാനത്തിനായുള്ള അവകാശവാദത്തിൽ പരാജയപ്പെട്ടവെങ്കിലും പ്രതികൾക്ക് os no.1/1998- ന്റെ ആരംഭഘട്ടത്തിൽ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തിനായുള്ള അവരുടെ പരിഹാരം തേടാവുന്നവണ്ണം അവകാശമുണ്ടായിരുന്നു. കൂടാതെ, കന്നട ഹംസക്കോയയുടെ 1998-ലെ നിയമനം മുത്തവല്ലി സ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രതികളുടെ ആചാരത്തിന് വുള്ളലുണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല എന്നും മുത്തവല്ലി സ്ഥാനവും നിയമാനുസൃത ഖാസി സ്ഥാനവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ട് കാണിക്കുന്നു.

പ്രതികൾക്ക് മസ്ജിദിലെ ഖാസി ആകുന്നതിനുള്ള ആചാരപരമായ അവകാശങ്ങൾ ഉണ്ടോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിനായല്ല നമ്മൾ ഇവിടെ വിളിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്ന് ഇവിടെ ഊന്നിപ്പറയുകയാണ്. കാരണം SA തങ്ങളിലെ വിധി നമുക്ക് മുന്നിൽ ഒരു ചോദ്യമായി നിൽക്കുന്നില്ല. ആയതിനാൽ ഈ വിഷയത്തെ കൂടുതലായി പരിഗണിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകുന്നു.

29. 1880-ലെ ഖാസി ആക്ട് പ്രസ്തുത സ്ഥലത്ത് നിലവിൽ വരുന്നതിന് മുൻപ് 1920-ൽ ഏതോ മൂന്നാം കക്ഷിയെ ഖാസിയായി നിയമിച്ചത് വഴി പ്രതികൾക്ക് മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തിനായുള്ള അവകാശവാദത്തിൽ പരാജയപ്പെട്ടു എന്നുള്ള പരാതിക്കാരന്റെ തർക്കവും മേൽപ്പറഞ്ഞ ചർച്ചയുടെ വെളിച്ചത്തിൽ പരിഗണിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

ഇക്കാര്യത്തിൽ പരാതിക്കാർ Ex B8- നെയും Ex B9- നെയും ആണ് ആശ്രയിക്കുന്നത്. ഖാസി സയ്ദ്കോയ, 25.05.1921 ന് എഴുതിയ, തന്റെ അമ്മാവനായ ആറ്റക്കോയ തങ്ങൾ ആണ് താൻ യാത്ര ചെയ്യുന്ന അവസരത്തിൽ ഖാസിയായി

പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്ന്, അന്ത്രോത്ത് ആമീൻ കച്ചേരിയിൽ അറിയിച്ചും കൂടാതെ ഖാസി സയ്ദ്കോയ തന്റെ സ്ഥാനത്തേയ്ക്ക് തിരിച്ചെത്തിയെന്നും പറഞ്ഞുകൊണ്ടെഴുതിയ കത്താണ് Ex.B8, മറ്റുള്ളവയോടൊപ്പം ഷെയ്ഖിന്റെവീട് കഞ്ഞിക്കോയയെ അന്ത്രോത്തിന്റെ കാരണവരാക്കിക്കൊണ്ടും ഒരു ഖാസിക്കോയയെ മസ്ജിദിലെ ഖാസിയായി പ്രവർത്തിക്കുവാനും നിയോഗിച്ചുകൊണ്ട് R.H. ഇല്ലിസ് 12.02.1923 ന് പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് ആണ് Ex B9. പട്ടക്കൽ കുടുംബം അല്ല മസ്ജിദ് ആ സമയത്ത് കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്നതെന്ന് ഈ രേഖകൾ കാണിച്ചുകൊണ്ട് അപ്പീൽവാദികൾ അവകാശപ്പെടുന്നു.

എതിർകക്ഷികൾ ഈ രേഖകളുടെ ആധികാരികതയെ ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടില്ല. സത്യത്തിൽ, 1921 ലും 1923 ഖാസിയായി നിയമിക്കപ്പെട്ടവരുൾപ്പെട്ട ഷെയ്ഖിന്റെ വീട് കുടുംബം, പട്ടക്കൽ തറവാട്ടിൽപ്പെട്ടതല്ല എന്ന് OS.NO.10/1974 ൽ 16.02.1981 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഒത്തുതീർപ്പ് ഉത്തരവിൽ ഹർജിക്കാരനായ പട്ടക്കൽ കോയമ്മക്കോയ അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ട്. (എതിർകക്ഷിയുടെ മുൻഗാമി). തുടർന്ന് ജനങ്ങൾ പട്ടക്കൽ കുടുംബത്തോടുള്ള വിരോധം നിമിത്തം ഖാസിയായി സയ്ദ് കോയയെ നിയമിച്ചതായും അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കുന്നതായി Ex B5 ൽ കാണാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ സർക്കാർ ഈ നിയമനം അംഗീകരിച്ചതായും സയ്ദ് കോയയുടെ കാലാവധി തീർന്നശേഷം മറ്റാരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിൽ നിന്ന് നിയമിതരായില്ല, തുടർന്ന് വന്ന ഖാസിമാരെല്ലാം പട്ടക്കൽ കുടുംബത്തിൽ നിന്നായിരുന്നു. ഖാസി ആക്ട് നിലവിൽ വരുന്നതിന് മുൻപേ, കുറച്ച് കാലത്തേയ്ക്ക് ദീപ് നിവാസികളുടെ അഭ്യർത്ഥന പ്രകാരം സർക്കാർ ഒരു ഖാസിയെ നിയമിച്ചിരുന്നു എന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ ഇത്തരം നിയമനം ജമാ മസ്ജിദ് ഭരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രതിഭാഗത്തിന്റെ കീഴ്ക്കൈപ്രകാരമുള്ള അവകാശത്തെ ബാധിക്കുന്നില്ല.

ഏത് സാഹചര്യത്തിലായാലും, ആചാരപരമായ അവകാശങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിൽ, അതും ഭരണപരമായ ഉത്തരവ് മൂലം എന്തെങ്കിലും കൃത്രിമമായ വിള്ളലോ വ്യതിയാനമോ ഉണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ, ആ വിള്ളൽ തുടർച്ചയായ ലംഘനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയോ അതോ എതിർകക്ഷികൾക്ക് സ്ഥാനം നൽകുകയോ ചെയ്യുന്നതിലേക്ക് നയിക്കാത്ത പക്ഷം ആ ആചാരപരമായ അവകാശം അത് വഴി റദ്ദാവുകയോ, അത് എതിർകക്ഷിക്ക് അവകാശം

നൽകുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. (മുനിയങ്ങിക്കോൺ v ശ്രീരാമനാഥ സേതുപതി, AIR 1982 മദ്രാസ് 170 ഉം K.A. ശ്രീനിവാസ അയ്യങ്കാർ V. S. രാമാനുജാചാര്യർ 1941 (1) MLJ 322, ഇവയിലെ മദ്രാസ് ഹൈക്കോടതി വിധി നോക്കാവുന്നതാണ്). Ex.B8 അഥവാ B9, ഇവയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള സാഹചര്യങ്ങളിൽ അല്ലാതെ മറ്റൊരാൾ മസ്ജിദിലെ ഖാസിയും മുത്തവല്ലിയുമായി, ഈ അന്യായം ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിന് മുൻപ് കാലങ്ങളായി, പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നുവെന്നും, ആയത് മൂലം തുടർച്ചയായ വിള്ളലുകൾ ഉണ്ടായതായോ അഥവാ മൂന്നാമതൊരാൾക്ക് സാധിച്ചിട്ടില്ല. മറിച്ച്, മസ്ജിദ് നിലവിൽ വന്നകാലം മുതൽ പട്ടക്കൽ കുടുംബാംഗങ്ങളാണ് മുത്തവല്ലിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്ന് കാണിക്കുവാൻ ആവശ്യമുള്ള രേഖാമൂലമുള്ള തെളിവുകൾ എതിർഭാഗം ഹാജരാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഹർജിക്കാരന്റെ അവകാശവാദം പരാജയപ്പെടുന്നു.

30. പ്രതിഭാഗം തന്നെ ആചാരങ്ങൾ അസാധുവാകുന്ന രീതിയിൽ തങ്ങളുടെ ആചാരപരമായ അവകാശത്തെ ലംഘിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് തെളിയിക്കുവാൻ ഹർജിക്കാർക്ക് സാധിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്ന് ഇപ്പോൾ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. അപ്പീൽവാദികളുടെ അഭിഭാഷകൻ ആദ്യമായി നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുന്നത്, മേൽ പറഞ്ഞ OS NO.10/1974 ലെ ഹർജിക്കാരനായ പട്ടക്കൽ കോയമ്മക്കോയയുടെ മൊഴിയായ Ex B5 ലേക്കാണ്. 25.11.1966 ന് അന്ത്രോത്ത് ദ്വീപിലെ നാല് പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള 14 അംഗങ്ങളടങ്ങിയ ഒരു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചതായും അദ്ദേഹം അതിന്റെ പ്രസിഡന്റ് ആയതായും അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്. ആയതിനാൽ, അതൊരു മരാമത്ത് കമ്മിറ്റി മാത്രമാണെന്നും മസ്ജിദിന്റെ ഭരണത്തിന് വേണ്ടിയല്ല എന്നും പ്രതിഭാഗത്തിന് വാദിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് വാദിഭാഗം വാദിക്കുന്നു.

1966 ലെ കമ്മിറ്റി രൂപീകരണം, Ex B5 - ൽ പട്ടക്കൽ കോയമ്മക്കോയ അംഗീകരിക്കുന്നു എന്നുള്ളത് സത്യമാണ്. മസ്ജിദിലെ മരാമത്തിനും അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനുമായിട്ടാണ് കമ്മിറ്റി എന്നുള്ളത് അദ്ദേഹം സ്പഷ്ടമായി മൊഴി തന്നിട്ടുള്ളതാണ്. തുടർച്ചയായി അദ്ദേഹത്തെ പ്രസിഡന്റായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതായി പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും 1972 ന് ശേഷം ഒരു കമ്മിറ്റി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരുന്നോ എന്ന് വിചാരണയിൽ, അദ്ദേഹത്തിന് ഓർക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. മൊഴി നൽകിയ ദിവസം (അതായത് 30.04.1977) കമ്മിറ്റി ഇല്ലായിരുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട്. കമ്മിറ്റി

നിലവിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത് 1966 മുതൽ 1972 വരെ മാത്രമാണെന്നും അതും മസജിദിന്റെ അറ്റകുറ്റപ്പണിയെക്കുറിച്ച് മുത്തവല്ലിയെ ഉപദേശിക്കുന്നതിനായും മാത്രമാണെന്ന് ഇതിനാൽ വ്യക്തമാണ്. ഹർജിക്കാർ Ex B5 ലെ മൊഴിയെ ഖണ്ഡിക്കുന്നതിന് രേഖാമൂലമുള്ള യാതൊരു തെളിവുകളും ഹാജരാക്കിയിട്ടില്ല എന്നത് ട്രൈബ്യൂണലും ഹൈക്കോടതിയും കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട് എന്നതും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്, മാത്രമല്ല 1972 ന് ശേഷം മസജിദിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഒരു കമ്മിറ്റി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതും കാണിക്കുന്നതിനും, മേൽപറഞ്ഞ കണ്ടെത്തലുകളോട് ഞങ്ങളും യോജിക്കുന്നു.

നേരെ മറിച്ച്, മുത്തവല്ലി സ്ഥാനം പാരമ്പര്യമായി എതിർകക്ഷികൾക്കാണെന്നും കമ്മറ്റിക്കാർക്കല്ലെന്നും, 1967-നോട് അടുത്തുള്ള കാലങ്ങളിൽ ജുമാ മസജിദിനെ സംബന്ധിച്ച വഖഫ് പട്ടികയിലും, വഖഫ് ആക്ട് 1954 അനുസരിച്ചുള്ള വഖഫ് രെജിസ്റ്റർ എന്നിവയിൽ ഇക്കാലഘട്ടത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള വിവരം അനുസരിച്ച് തെളിവുകൾ വാദിഭാഗം സമർപ്പിച്ചതിനെ ഞങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുന്നു. പ്രതിഭാഗം അവലംബിക്കുന്ന വഖഫ് പട്ടിക (Ex A3) ഗസ്റ്റ് വിജ്ഞാപനം ആയതുകൊണ്ട്, മുത്തവല്ലി സ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നത് പട്ടക്കൽ കുടുംബമായിരുന്നു എന്നുള്ള രേഖപ്പെടുത്തൽ, എവിഡൻസ് ആക്ടിലെ 35, 45, 81 വകുപ്പുകൾ പ്രകാരം ആധികാരികമായ തെളിവുകളായി, 1977 ലെ ഗസ്റ്റിയർ റിപ്പോർട്ടിന്റെ പ്രസ്തുതി അനുസരിച്ച്, കണക്കിലെടുക്കാവുന്നതാണ്.

1954 വഖഫ് ആക്ടിലെ 4 ഉം 5 ഉം വകുപ്പനുസരിച്ച് വഖഫ് സ്വത്തിനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രാഥമികമായ അന്വേഷണം സർവ്വേ കമ്മീഷണർ നടത്തുകയും തുടർന്ന് കമ്മീഷണറുടെ റിപ്പോർട്ട് വഖഫ് ബോർഡ് പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തതിനുശേഷമാണ് വഖഫ് പട്ടിക പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് എന്നതും ജുമാ മസജിദിനെ സംബന്ധിച്ച് വഖഫ് ബോർഡ് ഒരു അന്വേഷണം നടത്തിയിരുന്നതായി ട്രൈബ്യൂണലും ഹൈക്കോടതിയും ഒരുപോലെ അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രസ്തുത പട്ടിക പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിന് മുൻപുള്ള അന്വേഷണത്തിൽ പങ്കെടുത്തതായി ഒന്നാം നമ്പർ ഹർജിക്കാരൻ ട്രൈബ്യൂണലിന് മൊഴി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിനാൽ ഈ പട്ടികയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയതിനെക്കുറിച്ച് യാതൊരുവിധ ആക്ഷേപങ്ങളും ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അതിനാൽ ഈ അവസരത്തിൽ, രേഖപ്പെടുത്തിയത് തെറ്റാണെന്ന വാദം ഹർജിക്കാർക്ക് ഉന്നയിക്കാനാവില്ല.

സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിയമിച്ച ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനായ വഖഫ് കമ്മീഷണർ ആണ് വഖഫ് റജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുന്നത്. ആയതിനാൽ തെളിവു നിയമം (എവിഡൻസ് ആക്ട്) 35-ാം വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് ഒരു പൊതു അധികാരി തന്റെ ഔദ്യോഗിക കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിനിടയിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നത് ആധികാരികമായ വസ്തുതയായി കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ പട്ടക്കൽ കോയമ്മകോയ ജുമാമസ്ജിദിലെ മുത്തവല്ലി ആണെന്നുള്ള വഖഫ് റജിസ്റ്ററിലെ രേഖപ്പെടുത്തൽ (Ex.A4), ഈ തർക്കം പരിഹരിക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ള ആധികാരിക വസ്തുതയായി കണക്കിലെടുക്കാവുന്നതാണ്.

31. പട്ടക്കൽ കോയമ്മകോയയെ റജിസ്റ്ററിൽ മുത്തവല്ലി എന്ന് മാത്രമേ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളൂ എന്നാൽ വഖഫ് പട്ടികയിൽ മുത്തവല്ലി, ആമിന്റെയും കാരണവന്റെയും മേൽ നോട്ടത്തിലാണെന്നു വഖഫ് പട്ടികയിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട് എന്നത് ഒരു വൈരുദ്ധ്യമായി ട്രൈബ്യൂണൽ കണ്ടെത്തിയത് കണക്കിലെടുക്കുന്നത് ഉചിതമായിരുന്നു. മേൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം, ഹർജിക്കാർ, മസ്ജിദിന്റെ മേൽനോട്ടം വഹിച്ചിരുന്നത് 'ആമിനും കാരണവരും' രീതിയിലാണെന്ന് വാദിക്കുന്നുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ, എതിർകക്ഷികളുടെ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തിലുള്ള ആചാരപരമായ അവകാശത്തെ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, ഏത് സാമൂഹിക സാഹചര്യത്തിലാണോ ഈ അവകാശം പ്രാബല്യത്തിലിരുന്നത് അതും കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഫൈസിയുടെ (5th edn., 2008) ലെ 50-ാം പേജിലെ ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങൾ ഈയവസരത്തിൽ പ്രസക്തമാണ്.

“ആചാരത്തിന്റെ തെളിവിലേക്കായി, അവ നിയമമായി അംഗീകരിച്ച പ്രത്യേകമായ സാഹചര്യങ്ങൾ തെളിയിക്കേണ്ടതാണ്; അത്തരം തെളിവുകൾക്കനുബന്ധമായി പൊതുവായ തെളിവുകളും ഉണ്ടാവണം, ആചാരങ്ങൾ ബാധകമായിട്ടുള്ള മുൻപുണ്ടായിട്ടുള്ള തീരുമാനങ്ങൾ പ്രധാനമായും തെളിവുകളാണ്. എന്നാൽ അവയുടെ ന്യായവാദങ്ങൾ ബാധകമാവണമെന്നില്ല; സ്പർദ്ധയോട് കൂടി നിലവിൽ വരുത്തിയ ആചാരങ്ങളെ കോടതി സൂക്ഷ്മമായി അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ സാമൂഹിക സാഹചര്യങ്ങളിലെ അജ്ഞത കൊണ്ട് തെറ്റ് ധാരണകൾ ഉണ്ടാകാതെയും സൂക്ഷിക്കണം.”

മസ്ജിദ് ആമിനിന്റെയും കാരണവന്മാരുടെയും മേൽനോട്ടത്തിലാണെന്ന് വഖഫ്

ലിസ്റ്റിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്നതുകൊണ്ട് കൃത്യമായി എന്താണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്നുള്ളത് ചർച്ചചെയ്യപ്പെടേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണെന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു എന്തെന്നാൽ ഈ വിശാലമായ സാമൂഹിക പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് പ്രതിഭാഗത്തിന്റെ ആചാരം നിലനിന്നിരുന്നത്. ആമീൻ എന്ന് പറയുന്നത്, ലക്ഷദ്വീപിലേക്കായി സർക്കാർ നിയമിച്ച ഒരു നിർവ്വാഹക ഉദ്യോഗസ്ഥനാണെന്ന് 1953 ലെ പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കു വേണ്ടിയുള്ള കമ്മീഷണറുടെ റിപ്പോർട്ടിലെ 284-ാം പേജ് പരിശോധിച്ചതിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ്. കാരണവന്മാർ, ആമീനെ സിവിൽ - ക്രിമിനൽ കേസുകൾ പരിഗണിക്കുവാൻ സഹായിക്കുവാൻ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട വ്യത്യസ്തമായ പ്രാദേശിക കുടുംബങ്ങളുടെ തലവന്മാരാണ്. അതിനാൽ, മസ്ജിദിലെ മുത്തവല്ലിയുടേതിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ നിർവ്വാഹണ അധികാരങ്ങളാണ്. അന്ത്രോത്ത് ദ്വീപിലെ ഒരു പ്രധാന മസ്ജിദായിരുന്നതിനാൽ, മസ്ജിദ് അന്നത്തെ ഭരണ സമിതികളുടെ മേൽനോട്ടത്തിലായിരുകാം എന്ന് ട്രൈബ്യൂണൽ അതിന്റെ വിധിന്യായത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്, എന്നാൽ ആമീനും കാരണവന്മാർക്കും മസ്ജിദിലെ കാര്യങ്ങൾ നേരിട്ടല്ല നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നത്. ആയതിനാൽ, വഖഫ് പട്ടികയിൽ 'ആമീനെയും കാരണവന്മാരെയും' പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നത്, ആ പട്ടികയെ അവലംബിച്ചുകൊണ്ട് വാദികൾ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്ന വാദത്തെ ദുർബലമാക്കുന്നില്ല.

വാദികളുടെ കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട മുത്തവല്ലി മറ്റ് അധികാരികളാൽ ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ടെങ്കിലും അതിനാൽ വാദികൾ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നില്ല എന്ന് പറയാനാവില്ല. അതുകൊണ്ട്, 1966-ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട കമ്മറ്റി കൊണ്ടോ, ആമീൻ കാരണവന്മാർ തുടങ്ങിയ ഉപദേശക സമിതികൾ നിലനിന്നിരുന്നത് കൊണ്ടോ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തിനുള്ള അപ്പീൽവാദികളുടെ അവകാശം ലംഘിക്കപ്പെട്ടു എന്നുള്ള എതിർകക്ഷികളുടെ വാദം ഞങ്ങൾക്ക് അംഗീകരിക്കാനാവില്ല. പകരം, അത് എതിർകക്ഷികൾക്ക് അനുകൂലമായി വാദത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു. അന്ത്രോത്ത് ദ്വീപിലെ ഭരണവ്യവസ്ഥയിൽ കാലങ്ങൾ കൊണ്ടുണ്ടായ; ഏത് പ്രദേശത്തുമുണ്ടാകാവുന്ന അനിവാര്യമായ മാറ്റങ്ങൾക്കിടയിലും മസ്ജിദിനെ സംബന്ധിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾക്ക് ചുക്കാൻ പിടിച്ചിരുന്നത് പട്ടക്കൽ കുടുംബമാണ്.

32. O.S.No.10/1974-ൽ 16.02.1981 ന് ഒത്ത് തീർപ്പ് ഉടമ്പടി നിലവിൽ വന്നപ്പോൾ

സംഭവിച്ച ഉത്തരവ് XXIII 3B, CPC യുടെ ലംഘനം കേവലം നടപടിക്രമം മാത്രമാണെന്നും അത് ഉത്തരവിനെ അട്ടിമറിക്കുന്നില്ല ആയതിനാൽ ആ ഉത്തരവിനെ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ലംഘനമായി കണക്കാക്കാവുന്നതാണെന്ന അപ്പീൽവാദികളുടെ വാദത്തോട് യോജിക്കാനാവുന്നില്ല.

പ്രാധിനിത്യ സ്വഭാവമുള്ള അന്യായങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്ന CPC ഉത്തരവ് 1, നിയമം 8 അനുസരിച്ച് കോടതിയുടെ അനുമതിയോടു കൂടി ഒരേ താൽപ്പര്യമുള്ള വിഷയത്തിൽ മറ്റുള്ളവരെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് കേസുകൊടുക്കുവാനോ പ്രതിരോധിക്കുവാനോ, ഒരാൾക്ക് സാധിക്കുന്നതാണ്. ഒരുപാട് പേർക്ക് താൽപര്യം ഉള്ള വിഷയങ്ങളിൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിന് സാധാരണ നടപടിക്രമങ്ങളിലേക്ക് തിരിയാതെ തീരുമാനമുണ്ടാതെക്കക എന്നത് ആണ് ഉത്തരവ് 1, നിയമം 8-ന്റെ ഉദ്ദേശം.

ഉത്തരവ് XXIII നിയമം 3B പ്രകാരം പ്രാധിനിത്യ സ്വഭാവമുള്ള അന്യായങ്ങളിൽ ഒത്തുതീർപ്പിലെത്താൻ കോടതിയിൽ നിന്ന് അനുമതി തേടേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. ഒത്തുതീർപ്പിന് അനുമതി അനുവദിക്കുന്നതിന് മുൻപായി കേസിൽ താൽപ്പര്യമുള്ളതായി കോടതിക്ക് കാണപ്പെടുന്നവർക്ക് ഉചിതമായ രീതിയിൽ നോട്ടീസ് നൽകേണ്ടതാണ്.

O.S.No.10/1974, ഓർഡർ 1 നിയമം 8 പ്രകാരമാണോ അല്ലയോ ഫയൽ ചെയ്തത് എന്ന് വ്യക്തമല്ല എന്നതും നോട്ട് ചെയ്യേണ്ടതും ഈയവസരത്തിൽ പ്രസക്തമാണ്. ഓർഡർ 1 നിയമം 8 പ്രകാരമല്ല അന്യായം ഫയൽ ചെയ്തത് എന്ന പ്രതികളുടെ തർക്കം അംഗീകരിക്കുകയാണെങ്കിലും അത് ഉത്തരവ് XXIII നിയമം 3B യ്ക്കായുള്ള പ്രാധിനിത്യ സ്വഭാവമുള്ള അന്യായങ്ങളുടെ വിശദീകരണം (c) ആയി മാത്രമേ കണക്കിലെടുക്കാൻ വിശദീകരണം (c) പ്രകാരം 'പ്രാധിനിത്യ സ്വഭാവമുള്ള അന്യായം' എന്നതിൽ പാസാക്കിയ ഒത്തുതീർപ്പ് വിധി അന്യായത്തിൽ കക്ഷിയല്ലാത്തവരുടെ പേരിലും ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. O.S.No.10/1974 ൽ കുടുംബത്തിന്റെ കാരണവർ എന്ന നിലയിൽ പ്രതികളുടെ കുടുംബത്തിന്റെ താൽപര്യം പ്രതിനിധീകരിച്ചത് പട്ടക്കൽ കോയമ്മക്കോയയായിരുന്നു. ആയത് കൊണ്ട്, ഒത്ത് തീർപ്പ് ഉത്തരവ് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആയത് മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തേക്ക് കുടുംബത്തിനുള്ള ആചാരപരമായ അവകാശങ്ങൾക്കുള്ള മുൻവിധിയായിത്തീരുകയും, CPC സെക്ഷൻ 96(3) പ്രകാരം അതിലെ നിബന്ധനകൾ അന്തിമവും ബന്ധിതവുമായിത്തീരും.

O.S.No.10/1974 ൽ പാസാക്കിയ ഒത്തുതീർപ്പ് വിധി നിയമാനുസൃതമായി കണക്കിലെടുത്താൽ പ്രാധിനിത്യ സ്വഭാവമുള്ള അന്യായങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച രണ്ട് വ്യവസ്ഥകളും അനുസരിക്കേണ്ടതാണ്.

ഉത്തരവ് XXIII നിയമം 3B പ്രകാരം പ്രസ്തുത ഒത്തുതീർപ്പ് വിധിയിലെ കക്ഷികൾ കോടതിയിൽ നിന്ന് അനുമതി തേടുകയോ അന്യായത്തിൽ തൽപരരായ മറ്റുള്ളവർ അതായത് പട്ടയ്ക്കൽ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് നോട്ടീസ് അയയ്ക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല എന്ന് വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഒത്തു തീർപ്പ് വിധിയും മറ്റുരേഖകളും പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട് ട്രൈബ്യൂണലും ഹൈക്കോടതിയും നിഗമനത്തിലെത്തുന്നു. ഒത്തുതീർപ്പ് വിധിക്ക് കോടതിയുടെ അനുമതി തേടിയിട്ടില്ല എന്നും തൽപരരായ കുടുംബാംഗങ്ങൾ നോട്ടീസ് നൽകാതെയും മാണെന്നതിൽ ഹർജിക്കാർ കോടതിയിൽ തർക്കം ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ല. മേൽ പ്രസ്താവിച്ച ചർച്ചയിൽ നിന്നും ഉത്തരവ് XXIII നിയമം 3-B യുടെ ഇത്തരത്തിലുള്ള ലംഘനങ്ങൾ നടപടിക്രമം മാത്രമായി പരിഗണിക്കാനാവില്ല, കാരണം അവ കക്ഷികൾക്കുള്ള ഒത്ത് തീർപ്പ് ഉടമ്പടിയിലെ തങ്ങളെ ഉൾപ്പെടെ ബാധിക്കാവുന്ന നിബന്ധനകൾ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ കക്ഷികൾക്കുള്ള അവസരം നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നത് വഴി കാര്യത്തെ സാരമായി ബാധിക്കുന്നു. ഉത്തരവ് XXIII നിയമം 3B ലെ രണ്ട് വ്യവസ്ഥകളും പാലിക്കാത്തതിനാൽ ഈ ഒത്ത് തീർപ്പ് വിധി അസാധുവാണ്.

മേൽപറഞ്ഞ നടപടിക്രമങ്ങളുടെ ലംഘനം കൂടാതെ 1954 ലെ വഖഫ് ആക്ടിലെ 60-ാം വകുപ്പ് പാലിക്കപ്പെടാത്തതിനാൽ ഈ ഒത്ത് തീർപ്പ് ഉത്തരവ് നിയമ വിരുദ്ധമാണ്. പ്രസ്തുത വകുപ്പ് പ്രകാരം വഖഫ് ബോർഡിന്റെ അനുമതിയില്ലാതെ ഒരു അന്യായവും ഒരു കോടതിയിലും ഒരു വഖഫിലെ മുത്തവല്ലിയോ, മുത്തവല്ലിക്കെതിരായോ, മുത്തവല്ലിയുടെ അവകാശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചോ, വഖഫ് ബോർഡിന്റെ അനുമതിയില്ലാതെ ഒത്തുതീർപ്പിൽ എത്താൻ പാടില്ല. ഒത്തുതീർപ്പിലെത്തുന്നതിന് മുൻപായി വഖഫിന്റെ അനുമതി തേടാതെ, പ്രസ്തുത ഒത്തുതീർപ്പ് വിധിയുടെ 7-ാംമത്തെ ഖണ്ഡികയിൽ, എടുത്ത തീരുമാനം പിന്നീട് വഖഫ് ബോർഡിനെ അറിയിക്കേണ്ടതാണെന്നാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ആയതിനാൽ ഒത്തുതീർപ്പ് വിധി നിയമവിരുദ്ധവും അസാധുവുമാണെന്ന കീഴ്ക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തലിനോട് ഞങ്ങൾ യോജിക്കുന്നു.

കൂടാതെ വ്യക്തിഗതമായ പ്രഖ്യാപനം (അതായത്, വിധിയിൽ പട്ടക്കൽ കോയമ്മക്കോയ തങ്ങൾ നടത്തിയ സ്ഥിതികരണങ്ങൾ കൊണ്ട് മാത്രം ഒരു ആചാരം അസാധുവായതായി പ്രസ്തുത കുടുംബത്തിന്റെ അത്തരത്തിലുള്ള തുടർച്ചയായ പെരുമാറ്റഗതിയുടെ ആഭാവത്തിൽ കണക്കിലെടുക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് പ്രതിഭാഗം അഭിഭാഷകൻ **സർദാർ ദീദി** (മേൽപറഞ്ഞ) യെ അവലംബിച്ച്, **മുല്ല** (21st Edn. 2017) നെ ഉദ്ധരിച്ച് കൊണ്ട് കൃത്യമായി വാദിക്കുന്നു. എതിർകക്ഷികളുടെ കുടുംബത്തിന് ഒത്ത് തീർപ്പ് വിധി പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് മുൻപ് നോട്ടീസ് നൽകിയിരുന്നില്ല കൂടാതെ അവർകൾക്ക് ഇതിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള നിബന്ധനകൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ യാതൊരു പ്രാധിനിത്യവും ഇല്ലായിരുന്നു. അതിനാൽ പ്രസ്തുത വിധി അവർക്കെതിരായി ബന്ധിതമാകുന്നു എന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല.

33. ആയതിനാൽ, ഹർജിക്കാർക്ക്, പ്രതികളുടെ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനം വഹിക്കുന്നതിനുള്ള ആചാരപരമായ അവകാശത്തിന് ഭംഗം വന്നതായി, 1966 രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട 1972 വരെ നിലനിന്നിരുന്ന കമ്മിറ്റി മൂലമോ അസാധുവായി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ട ഒത്തുതീർപ്പ് വിധികൊണ്ടോ സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു.

34. ആചാരപരമായ അവകാശം പ്രതികൾക്ക് ഉണ്ടെന്ന് തെളിഞ്ഞാലും, അത്തരം ആചാരം, ഒരു കുടുംബത്തിന് മാത്രം പൊതു വഖഫിന്റെ കുത്തകാവകാശം നൽകുന്നതിനാൽ പൊതു താൽപര്യത്തിനെതിരാണെന്ന് ഹർജിക്കാരുടെ അഭിഭാഷകൻ വാദിച്ചു. ഈ വാദത്തിനോട് യോജിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നില്ല. മുത്തവല്ലി വഖഫ് സ്വത്തുക്കളുടെ ഒരു മേൽനോട്ടക്കാരൻ മാത്രമാണ് അതിനാൽ മുത്തവല്ലിക്ക് വഖഫ് സ്വത്തിന്മേൽ അവകാശവുമില്ല എന്നതിൽ യാതൊരു തർക്കവുമില്ല. അതിനാൽ എതിർകക്ഷികൾക്ക് മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തിനുള്ള അവകാശം അതിന്റെ പൊതു സ്വഭാവം ഇല്ലാതാക്കുന്നില്ല. മാത്രമല്ല, വഖഫ് ബോർഡിന് വഖഫിന്റെ ഭരണ മേൽനോട്ടത്തിന് വിശാലമായ അവകാശങ്ങൾ നൽകുന്ന 1995 ലെ വഖഫ് ആക്ടിന് അധീനമായ ആചാരപരമായ ഏത് പിൻതുടർച്ചാവകാശവും പ്രവർത്തിക്കും. ഉദാഹരണമായി വഖഫ് ആക്ട് 1995 ലെ 64-ാം വകുപ്പ് അടിയന്തിരമായുണ്ടേക്കാവുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ വഖഫ് ഭരണത്തിനുള്ള പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശവുമാണ്.

സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി വഖഫ് രൂപീകരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ,

റി:മുഹമ്മത് ഹാജി ഹറൂൺ (മേൽ പ്രസ്താവിച്ച) കേസിൽ മുംബൈ ഹൈക്കോടതിയുടെ ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങൾ പ്രസക്തമാണെന്നും ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു.

“സാധാരണയായി നിലനിൽക്കുന്ന മുസ്ലീം വികാരം അനുസരിച്ച് - വഖഫ് നിയമങ്ങൾ ഈ വികാരങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നുമുണ്ട് - വഖഫിലെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് ട്രസ്റ്റിമാരായി നിയമിക്കുന്നതിന് മുൻഗണന നൽകണമെന്നാണ്. ആയതിനാൽ എന്ന അഡ്വക്കേറ്റ് ജനറലിന്റെ വാദത്തിനോട് കാണിക്കുവാൻ ഞാൻ താല്പര്യപ്പെടുന്നു. എതിർപ്പുണ്ടെങ്കിൽ കൂടി, പുറത്തുനിന്നും ഒരാൾ ട്രസ്റ്റിമാരിൽ ഇല്ലെങ്കിൽ ട്രസ്റ്റ് കുടുംബകാര്യം ആയി മാറും. ട്രസ്റ്റിമാരിൽ നിർബന്ധമായും പുറത്ത് നിന്ന് ഒരാൾ ഉണ്ടാകണമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. മറിച്ച് വഖഫിന്റെ മേൽനോട്ടം വഖഫിലെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കായിരിക്കുന്നതിൽ മുസ്ലീം നിയമത്തിന് ഭയമില്ല എന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു. വഖഫിലെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ അവരുടെ ട്രസ്റ്റിമാരാകുന്നതിനുള്ള യോഗ്യതയില്ലായ്മ കാണിക്കാത്തടുത്തോളം, എന്റെ മുന്നിലുള്ള ട്രസ്റ്റിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിലെങ്കിലും, പുറമേ നിന്ന് ഒരാളെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനോട് യോജിക്കുന്നില്ല. വഖഫിലെ പിന്തുടർച്ചക്കാരെ മുത്തവല്ലി ആയി നിയമിക്കുമ്പോൾ കോടതി പിന്തുണയ്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അത് കൊണ്ട് അവർക്ക് മുത്തവല്ലിയാകുന്നതിന് പരമ്പരാഗതമായ അവകാശമുണ്ടെന്നല്ല അർത്ഥമാക്കുന്നത്, കൂടാതെ അവരുടെ പൈതൃകം എന്തെങ്കിലും കെട്ടുകാര്യസ്ഥതയുണ്ടായാൽ അവരെ സംരക്ഷിക്കും എന്നുമല്ല ഇപ്പോൾ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന ട്രസ്റ്റിമാർ ട്രസ്റ്റിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും ശ്രദ്ധാലുക്കളാകേണ്ടതാണ്. ഒരു നേർത്ത കളങ്കത്തിന് പോലും ഇടകൊടുക്കാത്ത വണ്ണം സമ്പത്തിനെ ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾക്കായി വിനിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. പണം ഉചിതവും ആവശ്യവുമായ കാര്യങ്ങൾക്കല്ല വിനിയോഗിക്കപ്പെടുന്നതെന്നുള്ള ഒരു സംശയവും ഉണ്ടാവാൻ അനുവദിച്ചു കൂട. പുരോഗമനപരവും ഉദ്ബോധിതവുമായ ഇസ്ലാമിക മതത്തിന്റെ മൂല്യങ്ങൾക്ക് അനുസരിച്ചും വേണം ഈ പണത്തിന്റെ ഓരോ ഭാഗവും സ്പഷ്ടമായ രീതിയിൽ വിനിയോഗിക്കുവാൻ.”

മേൽപറഞ്ഞ വിധിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് പോലെ, മുത്തവല്ലി വഖഫിലെ കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ടയാളാണെങ്കിലും, വഖഫ് മേൽനോട്ടത്തിൽ അപാകതയുണ്ടാകുന്നുവെങ്കിൽ പുറത്താക്കപ്പെടുന്നതിൽ നിന്നും ഒഴിവാകുന്നില്ല, മാത്രമല്ല വഖഫിനെ സാധാരണമായ വിവേചന ബുദ്ധിയോടെയും ആർജ്ജവത്തോടെയും കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മേൽപറഞ്ഞ തത്വം പരിഗണിച്ചും, വഖഫ് ആക്ടിലെ കെട്ടുകാര്യസ്ഥതയെത്തുടർന്ന്

ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന അടിയന്തര സാഹചര്യങ്ങൾ നേരിടാനുള്ള വകുപ്പുകൾ മുതലായവ അനുസരിച്ചും, എതിർഭാഗത്തിന് മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തിനുള്ള അവകാശം യുക്തിരഹിതമാണ് എന്നും പൊതുതാൽപര്യത്തിനെതിരാണെന്നും പറയാനാവില്ല.

35. മേൽ പ്രസ്താവിച്ച ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഈ കേസിലെ സാഹചര്യങ്ങളും വസ്തുതകളും പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട്, പ്രതിഭാഗത്തിന് ജമാ മസ്ജിദിലെ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തിനുള്ള തങ്ങളുടെ ആചാരപരമായ അവകാശം സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കഴിഞ്ഞു എന്ന നിഗമനത്തിലെത്തിച്ചേരുന്നതിന് ഞങ്ങൾക്ക് യാതൊരു തടസ്സവുമില്ല. ആയത് യുക്തിരഹിതമോ പൊതുതാൽപര്യത്തിന് വിരുദ്ധമോ അല്ല. മസ്ജിദിന്റെ ആരംഭകാലം മുതൽ പട്ടക്കൽ കുടുംബത്തിൽ നിന്നുള്ള തുടർച്ചയായ മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തേയ്ക്കുള്ള നിയമനങ്ങൾ വഴി മാറ്റമില്ലാത്തതും തുടർച്ചയായതുമായ അധികാര കൈമാറ്റ രീതി വ്യക്തവും സ്പഷ്ടവുമായ തെളിവുകളിലൂടെ കാണിക്കുവാൻ പ്രതിഭാഗത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ഫത്ത്മാലിയിലും കലന്തർ സാഹിബിലും വിശദീകരിച്ചിട്ടുള്ള തത്വങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ട്, യഥാർത്ഥ വഖഫ് ആയ ഉബൈദുള്ള ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് പോലെയായാണ് ഇത്തരത്തിലുള്ള പരമ്പരാഗതമായ അധികാരകൈമാറ്റങ്ങൾ എന്ന അനുമാനത്തിലെത്താൻ പര്യാപ്തമാണ് ഈ തെളിവുകൾ എന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് കാണാം, ആയതിനാൽ ഇവ മേൽപറഞ്ഞ, മുത്തവല്ലി സ്ഥാനത്തേയ്ക്കുള്ള പരമ്പരാഗതമായ അവകാശം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും ഉതകുന്നതാണ്.

36. ആയതിനാൽ അപ്പീലുകൾ നിരസിക്കുകയും ആക്ഷേപിക്കപ്പെട്ട വിധിന്യായവും ഉത്തരവും സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

Mohan M. Shantanagoudar, (J)
Ajay Rastogi, (J)

ന്യൂഡൽഹി,
ആഗസ്റ്റ് 1, 2019.

ബാധ്യതാ നിരാകരണം: പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം വ്യവഹാരിയുടെ ഭാഷയിൽ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുള്ള നിയന്ത്രിത ഉപയോഗത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്; മറ്റേതെങ്കിലും ആവശ്യങ്ങൾക്കായി അത് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതല്ല.

എല്ലാവിധ പ്രായോഗികവും ഔദ്യോഗികവുമായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വിധിനൂതങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പാണ് ആധികാരികം, അത് എല്ലാ ആവശ്യങ്ങളും നടപ്പാക്കുന്നതിനും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും ആധികാരികമായി തുടരുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

Translated by: Dhanya K., & Vidhya P.V. (Translators)

Verified by : Anu T.S., Head Translator